

DIRVA

THE FIELD
Nr. 32
Rugpjūčio-Aug. 9, 1956
Cleveland, Ohio

Sueso kanalo byla - Maskvos džiaugsmas

(Mūsų korespondento Europoje)

Vakarų Europos valstybių ir iš viso europiečių prestižui su-
duotas naujas nepaprastai skau-
dus smūgis. Turime galvoje
Egipto valstybės ir vyriausybės
galvos pulk. Gamal Abdel Nas-
ser paskelbtą nutarimą, kuriuo
Sueso kanalo bendrovė suvalsty-
binama.

Šio žygio reikšmę ne tik poli-
tinių, bet ir ūkinio požiūriu su-
prasime iš to, jeigu atsiminsime,
kad šalia Panamos kanalo, Sue-
sas yra svarbiausias laivinkynės
sueso kanalo bendrovė suvalsty-
binama.

Šio žygio reikšmę ne tik poli-
tinių, bet ir ūkinio požiūriu su-
prasime iš to, jeigu atsiminsime,
kad šalia Panamos kanalo, Sue-
sas yra svarbiausias laivinkynės
sueso kanalo bendrovė suvalsty-
binama.

Kai prancūzų inžinierius Fer-
dinandas de Lesseps 1859 metais
pradėjo Sueso kanalo kasimo
darbus, kurie truko 10 metų,
keistu būdu britai buvo priešin-
gi tam didžiulės reikšmės suma-
nymui, nors atrodė savaime su-
prantama, kad Didžioji Britani-
ja turėjo reikšti gyviausią susi-
domėjimą. Tačiau konservatyvi-
niai britai netikėjo, kad tą pro-
jektą iš viso bus galima įgyven-
dinti. Jie visokiais būdais trukdė
prancūzų sumanymą ir neprisi-
dėjo nė pinigais prie kanalo ka-
simo darbų.

Tam reikalui buvo sukurta
mišri prancūzų-egiptiečių bend-
rovė, kurios kapitalas siekė
aniems laikams milžinišką sumą
— 200 milijonų aukso frankų.
Kapitalas buvo suskirstytas ak-
cijomis, kurių buvo išleista 400.-
000, po 500 frankų kiekviena.
Prancūzai pasilaikė 207.000 ak-
cijų, o 177.000 teko tuometiniam
Egipto valdovui (chedivui). 1869
m. lapkričio 17 d. kanalą atidarė
karalienė Eugėnija ir ta proga
pirmą kartą buvo pastatyta
"Aidos" opera. Tais pat metais
bendrovė buvo suteikta 99 me-
tams koncesija naudoti Sueso
kanalą.

Neįvertinę pradžioje kanalo
svarbos, britai greit susigriebė.
Jie pamatė, kokią reikšmę ka-
nalas turi susisiekimui su jų ko-
lonijomis, pirmoje eilėje su In-
dija. Tada anglai ėmė veržtis į
Sueso kanalo bendrovę. Jiems
pavyko už nemažus pinigus nu-
pirkti prasiskolinusio Egipto
valdovo Mohamedo Saido (kurs
tuomet skaitėsi Turkijos viceka-
ralium, nes faraonų žemė pri-
klausė turkams) turėtas akcijas.
Tokių būdu britų rankose atsi-
dūrė jei ne akcijų dauguma, tai
bent jie buvo svarbiausias akci-
ninkas, su kuriuo negalima buvo
nesiskaityti. Iš Sueso kanalo
bendrovės egiptiečiai buvo iš-

jungti ir ji pasidarė grynai eu-
ropinė įmonė.

1882 metais britai žengė dar
vieną žingsnį pirmyn. Kilus
Egipte maištui, Londonas užėmė
visą kraštą karinėmis priemonė-
mis ir įsitvirtino kanalo zonoje.
Nors 1888 m. Konstantinopolyje
buvo pasirašyta konvencija, ku-
ria buvo garantuota praplauki-
mo laisvė taikos, tiek karo metu,
tikrovėje kanalas buvo kontro-
liuojamas Didžiosios Britanijos
vyriausybės. Taikos metu kana-
las iš tikrųjų buvo laisvas viso
pasaulio laivams, bet savaime
suprantama, kad kilus karui britų
kariuomenė užblokuodavo
prieš laivinkynystę. Taip buvo
pirmojo pasaulinio karo metu,
taip buvo ir per antrąjį karą.
Britai, o per juos ir kiti euro-
piečiai, buvo neginčijami šio su-
sisiekimo kelio valdytojai.

Padėtis ėmė keistis, kai pra-
dėjo kilti arabų ir kitų kolonia-
linių tautų nacionalizmas. Jis
neaplenkė nė egiptiečių. Jų na-
cionalinį jausmą dilgė ta aplin-
kybė, kad jų teritorijoje buvo
įkurdintos svetimos valstybės
karinės įgulos. Visą laikotarpį
tarp abiejų pasaulinių karų tarp
egiptiečių ir britų ėjo trininis
sąsūvis dėl karinių bazių. Smarkau-
jantis egiptiečių nacionalizmas
vis griežčiau reikalavo, kad britai
atsiimtų savo įgulas. Pagal
kurį britai turėjo palaipti išsi-
vežti. Visai neseniai, birželio
mėnesį, egiptiečiai nepaprastai
iškilmingai atšventė paskutinių
britų karių išsidanginimą iš
Egipto žemės. Tose iškilmėse
judriai dalyvavo taip pat nau-
jasis Sovietų Sąjungos užsienio
reikalų ministeris Šepilovas.

Sovietų įsiterpimas Artimuose
Rytuose didžiai prisidėjo prie
įtempimo padidėjimo toje opioje
politinėje zonoje. Jau kelinti me-
tai būklė paastrino Izraelio val-
stybės įsikūrimą. Tarp naujosios
žydų žemės ir kaimyninių arabų
valstybių vis dar nėra taikos, o
viešpatauja tikrai paliaubų reži-
mas. Jau ir taip įtemptą būklę
dar labiau pablogino nacionaliz-
mo įsigalėjimas Egipte, kur val-
džios priešakinis atsistojo veržlių
jaunų karininkų grupė su pulk.
Nasser priešakyje. Pasidars
diktatorium, šis garbės trokš-
tantis politikas pasiūvė pasida-

ryti tarytum viso arabiškojo pa-
saulio ideologu. Nėra paslaptis,
kad jis priglobė arabų naciona-
listus iš šiaurės Afrikos, kurie
kovoja prieš prancūzų viešpata-
vimą. Antra vertus, yra žinomas
jo planas išvyti žydus iš jų že-
mės ir sulikviduoti Izraelio val-
stybę.

Siekdamas savo ambicingų
planų, pulk. Nasser pirmoje ei-
lėje suskato didinti Egipto kari-
nė pajėgą. Kadangi vakarų val-
stybės tikrai ribotais kiekiais
parduoda ginklus Artimųjų Ry-
tų valstybėms, norėdamos išlai-
kyti karinę pusiausvyrą, egiptie-
čių valdžia pradėjo supirkinėti
ginklus Sovietų Sąjungoje ir
jos satelitinėse valstybėse. Ir iš
vis Maskva aiškiai atsistojo
arabiškųjų valstybių pusėn, ti-
kėdamosi tokiu būdu sudaryti
sunkumų Vakarų demokratijoms
ir pati įkelti koją į šią zoną, ku-
ri aprūpina vakarus žibalu.

Kremliui rūpi sukurti naują
neramumų židinį ir susilpninti
vakarų valstybes. Reikia pripa-
žinti, kad Maskva savo planą
vykdė nuosekliai ir sėkmingai.
Skelbdama naivėliams "taikos
koegzistencijos" dėsni, ji tuo pa-
tu kursto arabų nacionalistus
prieš vakarus. Pulk. Nasser, ne-
seniai pasidarsęs ir valstybės pre-
zidentu, užsigėdė vesti "neutra-
listinę" politiką ir nesidėti į jo-
kius karinius blokus, kas išėina
Maskvai į naudą. Bet tuo pat me-
tu jis vis labiau darosi priklaus-
omas nuo Maskvos.

Užsimaņas pastatyti ties As-

G. A. Nasser naujuoju Sueso ka-
nalo bosu paskyrė M. Younis (vi-
dury).

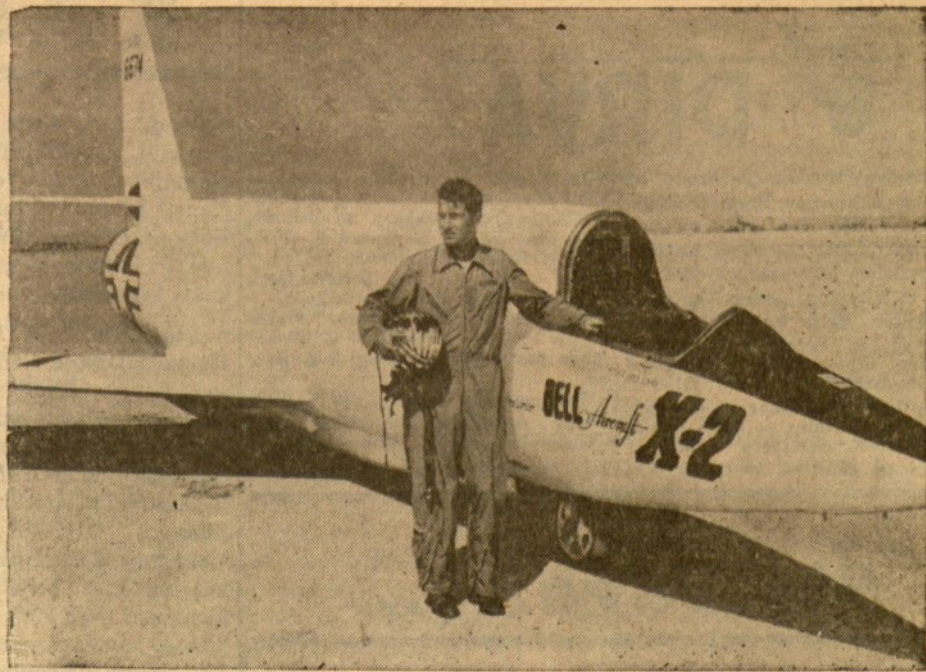
suanu milžinišką užtvanką, kuri
ne tik leistų supramoninti kra-
stą, bet ir padarytų derlingais di-
džiulius žemės plotus, pulk. Nas-
ser ėmė dairytis, kas suteiktų
lėšų tiems sumanymams finan-
suoti. Iš pradžių atrodė, kad va-
karų bankai su amerikiečiais
priešakyje domisi tais projek-
tais. Bet Nasser režimas teikia
per mažai garantijų dėl jėto ka-
pitalo saugumo. Prieš kelias sa-
vaites tiek amerikiečiai, tiek an-
glai savo pasiūlymus atsiėmė ir
Nasserio planai pakibo ore.

Dabar Egipto diktatorius ėmė
si revoliucinio žygio. Paskelbęs
Sueso kanalą valstybės nuosa-
vybe, jis tikisi panaudoti iš pra-
plaukiančių laivų gaunamas
stambias pajamas Assuano už-
tvankai finansuoti. Jo nevaržė
nei sutarčių laužymas, nei rizika
sukelti komplikacijų su valsty-
bėmis, kurios ligšiol valdė Sueso
kanalą. Sunku numatyti, ar va-
karų valstybės, pirmoje eilėje
Didžioji Britanija, pasitenkins
vien protesto notomis ar imsis
ir konkretesnių priemonių savo
interesams apsaugoti. Ligšiol
vakarų valstybės vis labiau tu-
rėdavo trauktis iš savo anksčiau
turėtų pozicijų. Ar kitaip atsi-
tiks Sueso kanalo zonoje, tenka
abejoti. Greičiausia europiečiams
ir vėl teks užleisti savo pozicijas.
Tatai ne vien arabų, bet ir Mas-
kvos džiaugsmui...

ATLYGINIMAS NUKENTĖJUSIEMS

Vokiečių vyriausybės oficia-
liose žiniuose "Bundesgesetz-
blatt" 1956 m. birželio 29 d. pa-
skelbtas naujasis įstatymas, ko-
kių įstatyminių normų reikia lai-
kytis atlyginant nacionalsocia-
lizmo režimo aukoms. Įstatyme
smulkiai nurodytas persekioja-
mųjų sąvokos aptarimas, atlygi-
nimo procedūra, atliktini forma-
lumai ir kita. Šiuo įstatymu ko-
difikuotos ankstesnės normos;
kai kurie dalykai pakeisti, o pat-
įstatymas apims kiek didesnę
negu seniau persekiotųjų skai-
čių.

8 valstybės, būtent: Anglija,
Prancūzija, Olandija, Belgija,
Liuksemburgas, Danija, Norve-
gija ir Graikija, įteikė Bonnai
notas prašydamos vokiečių vy-
riausybę, kad būtų sudarytos
mišriosios komisijos, kurios ap-
svarstytų klausimą, kaip reiktų
atlyginti visų šių valstybių pi-

Lėktuvas, skridęs tris kartus greičiau už garsą, pasiekė naują greičio rekordą — 1,900 mylių per valandą. Lėktuvu Bell X-2 skrido lakūnas pulk. F. K. Everest.

Kai duoda smulkmeną - giriiasi, kada plėšia glėbiais - tyli

(Komunistinių kraštų ūkinis atsilikimas)

liečiams, nacių laikais laiky-
tiems nacių koncentracijos sto-
vyklose. Kiek šie kraštai pareiškė
pretenzijų, tuo tarpu dar neaiš-
ku. Kol kas tik norvegų buvusių
kacatininkų sąjunga įteikė savo
reikalavimus, kad jiems būtų at-
lyginta apie pusę milijardo mar-
kių. Anksčiau tokie reikalavimai
nebuvo keliami, nes nenorėta per
daug apsunkinti vokiečių ūkį.
Bet dabar konstatuojama, kad
vokiečiai gyvena gerai, gal net
geriau, negu kituose kraštuose,
todėl ir pasiryžta šias pretenzi-
jas kelti. Vokiečiai, nors iš prin-
cipo ir neatsisakydami tokias
pretenzijas patenkinti, betgi pa-
geidauja, kad jos per daug ne-
apsunkintų vokiečių biudžetą.
Vokietija jau iki šiol yra įsipa-
reigojusi atlyginti nukentėjū-
siems apie 13 milijardų DM. E.

Kipro salos graikų arkivyskupas
Makarios, anglų laikomas inter-
nuotu Seychelle saloje, anglams
sudaro nemažai rūpesčių. Kipro
saloje neramumai nemažėja, gi
tuo tarpu arkivyskupas nė ne-
mano nusileisti.

Po antrojo pasaulinio karo
Maskva pranašavo krizę, kuri su-
grautų kapitalistinių valstybių
ūkį. Buvo nurodyti net tikrieji
terminai, kada tas įvyks. Tie ter-
minai jau pasilikę užpakalyje, o
įvyko visai priešingai komunis-
tinių ekonomistų pranašystėms.
Visas taip vadinamas kapitalis-
tinis pasaulis dabar yra pačiame
ūkiniam žydėjime. Marshallio
planas pagal JAV pagalbą daug
pagreitino pokarinio atsistatymo
procesą. Net Vakarų Vokietija,
kuri buvo smarkiausiai apgriau-
ta, būdama okupuota, pradėjo
neturėjusi net savos valstybinės
administracijos, ir toji greit pri-
sikėlė iš griūvėsių. Ir šiandien,
pasaulinėje rinkoje, yra viena iš
didžiausių konkurenčių Vakarų
valstybėms.

Vakarų valstybėse pragyveni-
mo lygis žymiai pakilo, nors, dar
toli atsilikęs nuo amerikoniško
ar kanadiško. Vien tik komunis-
tinės valstybės viešpatauja
skurdas. Tiesa, vidurio rytų Eu-
ropa daugiau nukentėjo, bet nuo
karo pabaigos jau praėjo 11 me-
tų, tai yra nemažas laikas. Dėl
tokio stovio didžiausiais kalti-
ninkais yra komunistinė san-
tvarka, josios administracija ir
okupacinė našta.

Tautos neteko ne tikrai poli-
tinės laisvės, tautinės ir valsty-
binės nepriklausomybės, bet dar
turi mokėti Sov. Sąjungai už tą
"malonę ir laimę" plėšikiškų
mokesčių.

VISAM PASAULY

• Rugpjūčio mėn. 16 d. Londone turi susirinkti 24 valsty-
bių atstovų konferencija svarstyti Sueso kanalo reikalus. Į kon-
ferenciją daugiausia sukvietos jūrinės valstybės. Tokios konfe-
rencijos sušaukimą nutarė Anglija, Prancūzija ir JAV, kurios
nepripažįsta Seso kanalo bendrovės suvalstybinimo.

• Anglijos ir Prancūzijos karo laivams pajudėjus į Sueso
kanalo zoną, Egiptas pradėjo šaukti atsarginius.

• Arabų kraštai, lyg sutartinai pataria Sueso kanalo pro-
blemą laikyti išspręsta. Kitaip arabų kraštai pradės dar labiau
tolti nuo vakarų valstybių.

• Sirijoje, per kurią praeina žibalo vamzdžiai, darbininkai
pradėjo streikus ir trukdyti žibalo pristatymą. Tai atsakymas
dėl Sueso kanalo problemos paastrėjimą.

• Raudonoji Kinija davė 15 JAV laikraštinių, radijo ir
televizijos darbininkų leidimus aplankyti kraštą ir susipažinti su
tenykščiu gyvenimu. Manoma, kad jie, kaip ir Rusijoje, matys
tik tai, ką kinai norės parodyti.

• Plieno streikui pasibaigus US Steel Corp. plieno tonos
kainą jau pakėlė \$8.50.

• Nors demokratų kandidatas į prezidentus Stevensonas
yra tolokai prasimušęs į priekį, jo padėti sustiprino Kefauverio
atsisakymas kandidatuoti, bet abejojama ar jam pasiseks nomi-
nacija laimėti. Manoma, kad nemažesnius davinus laimėti turės
ir Harrimanas.

• Irane iš kalėjimo paleistas pagarsėjęs buv. min. pirm.
Mossadegh, kuris 1953 m. buvo nacionalizavęs Anglo-Iranian Oil
Co., o po to nuteistas kaip sulaužęs konstituciją ir norėjęs nu-
versti monarchiją.

Visuose okupuotuose kraštuose
bolševikų administracija ėmė
si skubaus supramoninimo. Visi
tie gigantiniai statybos planai
turėjo būti įvykdyti ir finansuo-
jami iš tų kraštų išteklių. Kai-
kurios okupuotosios valstybės
tam tikslui norėjo užtraukti pa-
skolas iš užsienių, bet Maskva į
tą reikalą žiūrėjo nepatenkintai.
Maskvai spaudžiant, jos turėjo
atsisakyti amerikoniškos pagal-
bos, Marshallio plano rėmuose
numatytos.

Visos karo nualintos, bolševi-
kais okupuotosios valstybės ne-
turėjo jokių valiutinių rezervų
ir jokio bėgamojo kapitalo. Vie-
nintėlis jų kapitalas buvo žmo-
nių darbas. Savo darbu jie turėjo
atstatyti ir pertvarkyti savo
kraštą. Kad sudarius "rezervus"
reikėjo sumažinti žmonių pragy-
venimo lygį. Darbininkų atlygi-
nimai buvo nustatyti ko mažiau-
si, kad savo pragyvenimui jie
negali nusipirkti net reikaling-
iausių kasdieninių dalykų.

Kada komunistinėms valsty-
bėms Sov. Sąjunga prisijūnia
karo medžiagų, ar kokį žaliavų,
tuojau propagandistai žmonėms
triubina, kad tai yra nuo "bro-
liškųjų valstybių mielaširdingu-
mo dovana", bet tada tylina, ka-
da Sov. Sąjunga pasiima gatavas
prekes daug žemesnėmis negu
rinkos kainomis.

Kad tas skubus supramonini-
mo procesas būtų vykdomas tik
savo krašto reikalams, tai tas
skurdas būtų daug mažesnis. Vi-
suomenė tam tikrą nustatytą lai-
ką pakeltų jį, jeigu matytų tiks-
lą ir laiką ir jeigu jis būtų vi-
siems lygiai paskirstytas. Kada
visame krašte didžiausias skur-
das, tuo tarpu komunistinė va-
dovybė ir jos administracija gy-
vena didžiausioje prabangoje.

Aukštesniajai komunistų va-
dovybei ir MVD (slaptajai poli-
cijai) yra įsteigtos specialios
krautuvės, kur ji gali pirkti ge-
riausias eksportines ir įvairias
importuotas užsienio prekes.
Tai išrinktųjų grupėi pastatyti
puikiai reprezentaciniai pa-
statai, o tuo tarpu darbininkai
ir visa pilkoji masė gyvena su-
grūsti į landynes.

Savame krašte darbininkai ne-
gali gauti pirkti sau reikaling-
iausių dalykų, o darbininkų
prakaitytą pagamintas prekes, ko-
munistai siunčia "broliškomis
respublikoms" dovanai, arba la-
bai žemomis kainomis.

Deficitinėmis kainomis eks-
portas yra pateisinamas tik ta-
da, kada valstybė nori gauti
reikalingą valiutą, arba tu
prekių turi didelį perteklių. Bet
čia mes matome tik grynai politi-
nius komunistų tikslus.

(Perkelta į 5 psl.)

JT sekretorius New Yorke laikraštiniams pareiškė, kad JT turėtų sutikti su Sueso kanalo su-
tarptautinimu. Vienok arabų kraštai palaiko tik Egipto poziciją.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879.

Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Registracija kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą.

Prenumerata metams iš anksto Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00 Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Iš anapus geležinės uždangos ateina daugiau laisvų. Labai didelę jų dalį ateina iš jvairių Sibiro vietų. Ir be paaiškinimo aišku, kada gauni iš ten laiška, kokie keliai juos ten nuvedė.

Laiškai iš pačios tėvynės kiek smagesni. Kokią gyvenimo našą jie ten benešų, kaip skurdžiai begyventų, bet savo žemėj kaž kaip lengviau atsiremti ir pakelti vargą. Juk tėviškes kaminų dūmai ne taip aštriai graužia akis...

Beveik visuose pirmuose laiškuose, kaip tuose kartojamose poteriuose, rasi parašytą: gyvename gerai, visko turime, esame išsilgę...

Ir jei tu sakinių nebūtų, rašas gerai žino, kad laiškas adresu gali ne tik nepasiekti, bet ir kitų nemalonių gali susilaukti. Bet po antro ar trečio laiško jau paaiškėja skaudesnė tikrovė, negu pirmam laiške parašyti žodžiai — visko turime, gyvename gerai.

Išskyrus partijos pareigūnus ir prie jų prisiplakėlius, mūsų krašto gyventojų masė gyvena nepaprastai skurdžiai. Tat ir pilnai suprantamas, gal ir labai rizikingas, laukiamas paramos iš užjūrio rūbais, maistu, vaistais. Vienas geresnis siuntinys jų ekonominį gyvenimą pasuka visiškai kita linkme. Tik dar nežinia, ar toks siuntinys gavėjui nesudaro blogo politinio posūkio link šiaurės? Kad kiekvienas laiškas praizūrinamas ir kiekvienas siuntinys patikrinamas ir įregistruojamas, nereikia abejoti.

Dažnai tūli asmenys aiškina, kad tokių siuntinių siuntimas ir laiško rašymas yra labai pavojingi reikalai. Girdi, jie to nedarys. Nedarys, kad saviems nepakenktų. Bet žiūrėk, toks aiškiniojas, kad gauna antrą ar trečią laiška, sužino apie savo motinos ar kito kurio artimojo labai sunkią padėtį, ir jis skuba į siuntinių siuntimo bendrovę, lauzo anksčiau skelbtą savo principą, nepaprastai brangiai apmoka įvairius persiuntimo ir mūto mokescius. Ir neabejotinai, savų sunkiai uždirbtų dolerių, daugiausia remia tuos pačius komunistus rusus, nes tik tokiame piešikavime tie siuntiniai aprkauiti tokiais brangiais mokesčiais.

Vienai ar kitaip bus, mes negalėsime savųjų neremti ir juos iš skurdo traukti. Mūsų širdys neatlaikys sausų ir gal labai realių argumentų. Mes liksim žmonėmis ir pagalbos ranką tiesime. Bet tą pagalbos ranką tiesiant, pravartu gerai pasidairyti, ar kartais mes negalim iškovoti įvairių palengvinimų, nors kiek naudos ir lietuviškajam reikalui.

Pirmiausia, ar dėtos rimtos pastangos mūsų laisvinimo organizacijų aiškinantis su įtakingais kitų kraštų, ir ypač Amerikos atstovais, kad tokie dideli įvairūs mokesčiai siuntiniams persiunčiant į Maskvos valdomus kraštus, yra nustatyti specialaus pasipelnymo tikslais. Kaip čia vienas iš Dirvos bičiulių pasakė, tais mokesčiais jie Amerikavo labai lengvai susiorganizavo puias aukso kasyklas savo iždūi

remti. Ar nėra galimybių šį klausimą pajudinti ir palankesnio sprendimo sulaukti?

Antra, iš tokių siuntinių nepaprastai pelnosi persiuntimo įstaigos. Ar tuo reikalu negalėtų reikiamų paaiškinimų duoti mūsų BALFas? Gal yra galimybės būtu, BALF apyvarta nepaprastai išaugtų. Juk nėra dabar tokio tremtinio ar ir seniau atvykusiojo, kuris vienokia ar kitokia prasme neturi intereso ten pasilikusius paremti.

Jei BALFas galėtų tokį darbą atlikti, susidarytų siuntėjui ir dar vienas patogumas. Jis tą siuntiniams skirtą sumą, siunčiamą per oficialią šalpos organizaciją, galėtų atsiskaityti iš pajamų mokesčio. O kad tokios sumos daugelį jau susidaro stambios, čia turiu keletą pavyzdžių. Štai vienas mūsų bičiulis, remias savuosius jau porą metų, išleido beveik \$1000. Antras, tik nesenai atsiliepęs dukteriai, jau spėjo išleisti kelius šimtus dolerių. Per metus tokiame susidarys nemažiau kaip tūkstantinė. Ir taip su visais, kurie laiškais susirišo su artimaisiais tėvynėje ar Sibire.

Šiuo jautriu klausimu rašome raginami daugelio Dirvos skaitytojų. Mums būtų labai naudinga patirti nuomones oficialių mūsų įstaigų ir taip pat atskirų skaitytojų. Tat būsime labai dėkingi už greitą atsiliepimą.

APIE VAIZGANTĄ

Jau eilė metų kai Kan. Dr. Juozas Tumas-VAIZGANTAS išsiskyrė iš mūsų tarpo. Kas nežino, kiek Vaizgantas sielojosi dėl Lietuvos laisvės ir jos žmonių gerovės — kultūros ir kitokių reikalų. Jo šviesiai asmenybei prisiminti — pagerbti išleidžiam. Jo rinktinių raštų 7 tomų kietuose apdaruose, tekainuos \$21, kurie užsisakys iš anksto. Pakirai perkantiems kainuos brangiau.

Žinoma, turbūt visiems, kokia sunki lietuviškos knygos padėtis šiose sąlygose gyvenant. Palengvinsite leidėjui nustatyti skaičių užsisakymams iš anksto. Pinigus sumokėsite kai knygas gausite (iš anksto mokėti nepašoma). Siųskite užsakymus šiuo adresu: J. Karvelis, 3322 S. Halsted St., Chicago, Ill.

ATKARPA

Prašau prašyti mane į Vaizganto Rinktinių Raštų prenumeratorių skaičių:

(Pavardė, vardas)

Nr. Gatvė

(Miestas)

(Parašas)

(34)

KAS ir KUR

• Prof. Ign. Končiui, tauriam lietuviui, mokslininkui ir visuomenininkui, suėjo 70 metų amžiaus. Sukaktuvininkas gyvena Bostone. Geriausi mūsų sveikinimai ir linkėjimai garbingą suaktyvėnčiant.

• Rugpiūčio 1 d. Free Baltic House patalpose New Yorke įvyko Lietuvos Laisvės Komiteto posėdis, kuriame dalyvavo min. S. Lozoraitis ir gen. kons. J. Budrys. Posėdyje atvirai ir palyginti, išsamiai pasiaiškinta visa eilė Lietuvos laisvinimui svarbių klausimų: dabartinės tarptautinės padėties keliai Lietuvai klausimai ir jų konkretūs sprendimai; Lietuvos egzilių veiksmų bendradarbiavimas su kitų sovietų pavergtųjų kraštų egzilių veiksniais per PJT ir Lietuvos diplomatų įsijungimas į Lietuvos delegaciją PJT. Lietuvos egzilių veiksmų bendradarbiavimas su Lietuvos kaimynais ir ypač su Baltijos valstybėmis; Lietuvos revindikacijų studijų klausimas ir kt.

• Rugpiūčio 2. min. Lozoraitis vizitavo Estijos ir Latvijos Laisvės Komitetus.

• Pr. Lapienės vasravitė, Stony Brook Lodge, Stony Brook, L. T., rugpiūčio 18, šeštadienį, 4 v. p. p. įvyksta Literatūros vakaras. Programoje dalyvauja poetė aktorė Birutė Pukelevičiūtė iš Kanados ir rašytojai Vilijus Bražėnas iš Stamford ir Jonas Rūtenis iš Brooklyn. Vasravitė taipogi tebevyksta mūsų daiktininkų C. Janušo, H. Kulber, S. Plechavičienės, P. Puzino, prof. A. Varno ir W. Witkaus originalių kūrinių paroda. Į meno parodą nei į literatūros vakarą nėra įjngoms.

• Milionai Amerikos balsuotojų lapkričio mėnesį balsuos už prezidentą, viceprezidentą, maždaug trečdajį Senato, Atstovų Rūmų

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS

jau išėjo iš spaudos ir siuntinėjamas užsisakiusiems.

Devyniomis spalvomis jame atvaizduota Lietuvos žemė: aukštumos, kalnai, lygumos, žemumės, ežerai, upės, upeliai, keliai. Jame rasi visus Lietuvos miestus, miestelius, bažnytkaimius, buvusias ir tikimas sienas su kaimynais. Žinovi sako, kad tokio Lietuvos žemėlapią dar neturėjome.

Prie žemėlapių pridėta atskira knygelė — vardinys su žemėlapiu paaiškinimais ir 7000 vietovardžių.

Žemėlapis išleistas dviejų formų: sulankstomas, knygelės pavidalo, \$3.50, ir sieninis, specialaus popierio, suvyniotas į vamzdelį, \$4.50. Su persiuntimu \$5.00. Žemėlapių reikalu kreiptis į LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS administraciją, 265 C Street, South Boston 27, Mass., į LE platintojus ir lietuviškų knygų pardavėjus.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 5-1717

Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3148 West 63 St.

VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.

Trečiadienį ir sekmadienį ofisas uždarytas.

Seštadienį tik nuo 1-3 val. popiet.

Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. ofic'o EVERglade 4-7376

Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Norvest Medical Center

2336 West Chicago Ave

Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį, Tik susitarus trečiadieniais.

11-2 p. p. šeštadieniais.

narius ir už tūkstančius kandidatų į valstybines ir vietines įstaigas.

1952 m. balsavo daugiau kaip 61 su pusė milijono amerikiečių. Tikimasi, kad šiais metais balsuotojų bus daugiau.

• Lapkričio mėn. 23-24 d.d. Detroit, Hotel Statler įvyks Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo — BALF — seimas. Seime dalyvaus ir Balso pirmininkas kan. J. Končiū.

• Ona Sakaluskaitė-Skeivienė, gvy. Lietuvoje, ieško Židonių Tėresės ir Prano. Jie patys arba žinantieji apie juos prašomi pranešti šiuo adresu: Stasys Pažėra, 401 W. Grand Blvd., Detroit 16, Mich.

• Tėvai, likę Lietuvoje, paieško Birutę Vaitkūnaitę, gimusią 1920 m. Karo metu, 1944 m. buvo Vienoje, Austrijoje. Nuo čia ir nutruko ryšiai. Žinantieji jos likimą praneškite Dirvos redakcijai.

• Atsiųsta paminėti gen. Stasio Raštiko KOVOSE DEL LIETUVOS, I-mas tomas, didelio formato, 704 psl., gausiai iliustruotas autoriasu asmeninėmis ir kairinėmis - istorinėmis nuotraukomis. Išleido Lietuvių Dienų žurnalo leidykla, vadovaujama A. F. Skiriaus. Įršto kietais viršeliais ir spalvotu aplanku, tomo kaina 7 dol. Gaunama ir Dirvoje.

PHILADELPHIA

INTRIGOS IR PASEKMES

Min. St. Lozoraičiui lankantis Amerikoje, per Dainų šventę Čikagoje, tautininkų buvo užmegstas ryšys pakviesti į jį ir į Philadelphia. Tam tikslui tautininkų iniciatyva buvo suaukta organizacijų pasitarimas.

Per organizacijų pasitarimą paaiškėjo, kad JAV Bendruomenė, kaip ne politiniai organizacijos ir jungiančiai visas sroves, geriausiai tikėtų pakviesti Diplomatinijos Seftą. Juk Bendruomenė buvo pasikvietusi ir Vilko narį E. Simonaitį ir Karvelį. O per Vasario 16 minėjimus, kuriuos organizuoja ir rengia Bendruomenė, kalbėjo prel. Balkūnas, Grigaitis, Pakštis, Bielinis ir kiti. Tai kodėl min. St. Lozoraitis, išbuvęs valstybės tarnyboje nuo pirmųjų Nepriklausomybės metų, dirbęs prie visokių ministrų ir prezidentų, nepriklausas jokiai partijai, o dabartiniu metu turintis ypatingas pareigas, negalėtų būti pakviestas Philadelphia Bendruomenės vardu.

Deja, suaukta Bendruomenės apylinkės valdybos posėdis, kurį vald. vicepirmininkas K. Čik. aprašė "Darbininke", kaip "kreivės" Philadelphiaje viską taip nukreivino, o "Draugo" korespondentas taip papildė, kad atrodo, jog didžiausią kvietimo priešininkai yra tautininkai.

Nėra prasmės ir reikalo ginčytis su keletu užsispyrėlių, kurie vienybės ir gero sugyvenimo vardu siekdami savo politinių tikslų, kelia intrigas, renka parašus ir rašo aliarmuojančias korespondencijas, iš kurių išplaukia, kad min. Lozoraitis yra didžiausias Lietuvos groivikas.

Idomiu tik sužinoti, kas juos įgaliojo kalbėti Philadelphia tautininkų vardu ir akcentuoti, kad tautininkai atsako kvietimui Dipl. Seftą?

Tai kas gi sukvietė organizacijų pasitarimą, jei tautininkai kvietimo priešininkai? O anot korespondentų, per "triukšmingą" valdybos posėdį, po kurio visa Philadelphia lietuviška visuomenė buvo sukelta ant kojų ir kurio metu buvo atskleista kitų grupių atstovai, kurių visuomeninėje veikloje, kaip veikiančių vienetų nesimato, tautininkų skyriaus pirmininkas buvo aplentkas.

Labai gailla, kad min. St. Lozoraitis dėl tarnybinių reikalų ir

kaip greit išvykstantis iš JAV į Philadelphia atsilankyti negalėjo.

Taigi sukelta audra, sukiršinta visuomenė, nukentęs bendras lietuviškas reikalas, sukeltas ant rankų pirštų suskaitomų asmenų, besidedančių dideliais lietuvišais demokratais ir visuomenininkais.

P. M.

DETROIT

VIESA RINKLIAVA

Kaip ir anksčiau, taip pat ir šiais metais E. Paurazienės rūpesčiu Balso 76 skyriaus valdybai pasisekė gauti leidimus vykdyti viešą piniginę rinkliavą Detroito ir Hamtramcko miestų gatvėse rugsėjo mėn. 29 d.

Kadangi leidimai nėra taip lengvai gaunami, todėl mums detroitiečiams belieka tik pasirodyti, ir ne tik savųjų, bet ir svetimųjų tarpe, kad mes lietuviav buvome ir esame pilnai verti tuos leidimus gauti.

Taip pat valdybai prašant E. Paurazienės kaip ir anksčiau, taip pat ir šiais metais neatsisakė, bet mieliai sutiko viešajai rinkliavai vadovauti.

Dabar valdyba ir jos taktininkai tiki, kad detroitiečių tarpe neliks nei vieno tokio lietuviu, kuris vienokiu ar kitokiu būdu neprisidės prie šio kilnaus darbo įvykdymo.

P. P.

BALFO VAKARAS

Spalo mėn. 14 d. Balso 76 skyriaus ruošiamame vakare Z. Arlauskaitė-Mikšienė režisuojant, Detroito Lietuvių Dramos Mėgėjų sambūris suvaidins 3 v. komediją "Pirmas Skambutis".

PITTSBURGH, Pa.

LIETUVIŲ BIZNIERIŲ PIKNIKĄ

Lietuvių Biznierių Vakchos Butas rengia metinį pikniką, kuris įvyksta sekmadienį, rugpiūčio 19 d. Lithuanian Country Club, R. 51 Clairton, Pa.

Šis lietuvių biznierių metinis piknikas, sukelė didelį susidomėjimą. Dalyvaus tūkstančiai žmonių, susirinks senieji ir naujieji ateiviai, susirinks Amerikoje gimę lietuvių jaunimas ir senimas, suplauks pittsburghiečiai ir iš tolimesnių apylinkių atvyks.

Lithuanian Country Club dabar yra naujai atnaujintas moderniškais įrengimais, šokių salėmis ir kt. Gros Jono Vainausko orkestras. Taip pat bus renkama gražuolė — Miss Lithuania of Pittsburgh. Ji gaus brangių dovanų.

Visiems svečiams alus nemokamai kiek kas tik norės.

Lietuviai biznieriai kviečia visus lietuvius ir lietuviškus dalyvauti šiame piknike.

Įėjimas tik 50 c.

Fr. Žilionis, koresp.

Usisakykite KARI nedelsdami (metams tik \$5.00), arba prašykite vieną egzempliorių nemokamai susipažinti, rašykite:

KARYS, 916 Willoughby Ave. Brooklyn 21, N. Y.

Isidėmėk

DIRVOS

adresą —

1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams tiletus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos skaitymas	2.00	Milžino paukštmė	2.50
V. Minkūnas		Balys Sruoga	
Anoj pusėj ežero	1.50	Mėnuo vad. medaus	2.50
P. Andriūšis		N. Mazalaitė	
Aukso kirvis	2.50	Naktys Karališkuose	2.00
Juozas Svaistas		L. Dovydnas	
Apie laiką ir žmones	2.50	Ora pro nobis	4.00
J. Aistis		J. Gliuda	
Audra žemaičiuose	2.20	Orfėjaus medis	3.00
VL. Andriukaitis		A. Nyka-Niliūnas	
Atlaidų pavėsy	4.00	Pažemintieji ir nuskriaustieji	2.50
P. Abelkis		F. M. Dostojevskis	
Aukso ruduo	1.25	Po Tėvynės dangum	2.00
M. Vaitkus		žodžiai vytės Nemunėlio.	
Būdas Senovės Lietuvių ...	4.00	Paveikslai V. Augustino	2.00
Sim. Daukantas		Pragaro pošvaistės	3.50
Būkite sveiki	2.00	V. Alantas	
Dr. S. Biežis		Pirmas rūpestis	2.00
Baltasis Vilkas	1.00	Jurgis Jankus	
K. Binkis		Pietų vėjelis	1.00
Balutis	1.50	Vytė Nemunėlis	
J. J. Bačiūno leidinys	2.00	Paklydę paukščiai I	2.20
Buriavimas ir jūrininkystė	2.00	Jurgis Jankus	
B. Stundžia		Paklydę paukščiai II	2.50
Cezaris	2.00	Jurgis Jankus	
Mirko Jelusič		Pietų kryžiaus padangėje	4.50
Didžioji kryžkelė	2.00	Sudarė Gaučys	
B. Brazdžionis		Paskutinis Prūsų sukilėlis	2.00
Duktė	2.40	M. Springborn	
Alė Ruta		Petras Širokas	2.70
Daiktai ir nuorūkos	1.00	Juozas Svaistas	
Leonardas Žitkevičius		Po raganos kirviu	1.50
Don Kamilius mažasis	2.50	Jurgis Jankus	
pasaulis		Pabučiavimas	1.50
Guareschi		J. Grušas	
Didžiosios atgalios	3.50	Rytų pasakas	3.00
R. Spalis		V. Krėvė	
Doleris iš Pittsburgho	0.80	Raudoni batukai	1.50
Stepas Zobarskas		Jurgis Savickis	
Eldorado	1.50	Sudie, pone Čipse	0.75
J. Svaistas		James Hilton	
Gyvačių lizdas	2.40	Strėlė danguje	2.00
Francois Mauriac		Henrikas Radauskas	
Gimdytoja	1.75	Saulės Takas	3.50
Francois Mauriac		Nelė Mazalaitė	
Gabija, literatūros metraštis	6.50	Šilakai ir vilkai	1.00
Gintariniai vartai	2.00	Runčė Dandierin is	
N. Mazalaitė		Senųjų lietuviškų	
Gyvulių ūkis	1.00	knygų istorija	3.00
George Orwell		V. Biržiška, kiet. virš.	2.00
Giesmė apie Gediminą	2.00	papr. virš.	
B. Sruoga ir V. Petravičius		Saulutė debesėlius	1.50
Jaunai inteligentei	1.25	L. Žitkevičius	
V. Andriukaitytė		Sventieji akmenys	2.00
Kryžkelės	3.50	Faustas Kirša	
A. Vienuolis		Šventoji Lietuva	3.00
Kaimynai	2.50	Jurgis Savickis	
J. Paukstelis		Teresė Neumanaitė	3.00
Kaip jie mus saugodė	1.80	J. Burkus	
J. Petraitis		Tipelis	3.00
Kuprelis	2.00	Pulgis Andriūšis (įršta)	
Ignas Šeinius		Trumpa diena	4.00
Keliai ir kryžkelės	2.50	Alė Rūta	
Putinas		Tomas Nipernadis	2.50
Kon - Tihi,	3.75	August Gailit	
Thor Heyerdahl		Tarp pelių ir vyrų	1.25
Kaimiečiai	3.00	John Steinback	
V. S. B. Vermont I-II-III-IV	3.50	Užgesęs sniegas	2.50
I ir II dalis	po 3.00	Aloyzas Baronas	
III ir IV dalis	po 3.50	Ugnies pardavėjas	1.00
aukros raštai	5.00	Balys Rukša	
Loreta	1.80	Uždraustas stebuklas	2.60
Stasius Būdas		Stasius Būdas	
Kregždutė I	1.50	Vanagaitis	2.00
A. Rimkūnas		monografija	
Kiškučio vardinės	1.50	Valerijono lašai	1.00
Stasys Džiugas		Dr. S. Aliūnas	
Lietuvos pinigai	5.00	Vilnius Lietuvos gyvenime	1.50
Juozas K. Karys		Dr. A. Šapoka	
Lietuva	2.75	Velykų pasakas	1.00
A. Bendorius		N. Butkienė	
Laišukai žmonėms	2.00	Vyturėliai Laukuose	0.70
G. Papini		Vikt. Simaitis	
Moters širdis	2.60	Trylika nelaimių	1.20
Gay de Maupassant		R. Spalis	
Lyrikos kraitis	5.00	Vaių knygelė	1.80
Medžio raiziniai	2.50	M. Valančius	
Ign. Končius		Varpai skamba	2.50
Mikuckis		Stasius Būdas	
		Žemaičių krikštas	2.50
		P. Abelkis	
		Žemaitis nepražus	3.00
		Balys Sruoga	
Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigų siųskite:			
DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio			

Legendos

JUOZAS BERTULIS

Motina išaugino 6 sūnus ir vieną dukrą. Kai vaikai iš motinos ganėtinai pasisėmė įvairių žinių ir patys jau jautėsi stipriai stovį ant kojų, kartą juos visus motina suvadino ir tarė:

— Mano mylimi vaikučiai. Jūs jau subrendote ir kūnu ir dvasia. Mano stubelėje jums visiems jau ankštoka darosi. Todėl, norom nenorom jūs turėsite mane aplėisti. Duodu jums mėnesį laiko, kad apsvaistytumėte, pasirinktumėte savo amatą ir su juo keliautumėte į platų pasaulį. Pagal jūsų pasirinktą amatą, duosiu kiekvienam po palaimos įrankį, į kurį pažūrėję, sunkioje valandoje įgysite naujos drąsos ir jėgų. Būdami išeivijoje, neužmirškite savo gimtosios, nors ir lūšninės pastogės. Elkitės taip, kad man ir mūsų visai giminei atnešumėte ne gėdą, bet garbę.

— Žinokite, absoliučiai tobulo žmogaus pasauly nėra. Jis yra vertinamas pagal jojo poelgius ir darbus. Ant svarsčių vienos pusės deda jo gerąsias, ant kitos gi pusės — jojo blogąsias savybes. Kuri pusė nusvers, taip jis ir bus aukštinamas.

— Žmogus yra lygus popieriniai dėžutė. Ji pasipūtus užima daug vietos, į kurią turėtų būti patalpintas daug vertingesnis daiktas. Bet, kai šią dėžutę sušanksto, pasirodo, kad ji yra tuščia. Jos gi vertė yra tiksliai tiek, kiek kainuoja tas pluoštas seno poperio.

— Todėl, elkitės taip, kad apie tave kalbėtų ne tavo liežuvis, bet tavo darbai.

— Po penkių metų vėl pas mane susirinksite ir pasipasakosite kokius prgyvenimus bei kokius darbus būsite atlikę. O dabar apie tai gerokai apsvaistykite ir rimtai, bet griežtai nutarkite.

Po mėnesio vaikai vėl pas motiną susirinko. Vyresnysis prabilo:

— Aš motute, nutariau būti gamtininku. Noriu iškelti į žemės paviršių ir pasauliui parodyti mūsų sklypo ir visos Lietuvos visą turtą, netik gamtinį turtą, bet taipgi ir mūsų dvasinės vertybes.

Motina jam įdavė kastuvą ir pasakė:

— Kask iš žemės į paviršių atdžiai, kantriai ir ištvermingai. Nepersistenk, kad nenulaužtum koto. Neturėdamas atramos taško, savo užsibrėžto tikslo nepasieksi.

Antrasis sūnus sako:

— Aš būsiu rašytojas. Patiek-

siu pasauliui visas mano susikaupusias mintis. Noriu nušviesti visą, ką žmonės nepastebi, net mendo tą dalyką. Noriu iškelti žmogaus vertybę, kai jis yra kilnus, taipgi jojo menkumą, kada jis vadovaujasi ne protu, bet instinktu.

Motina įdavė jam rėtį ir sako:

— Garbingas bus tavo darbas, sūnau, bet nedėkingas. Vienok, jeigu jau pasirinkai, tai ir daryk. Bet savo visas mintis nepaleisk į pasaulį, kol jas stropiai neperleisi per šį rėtį. Aukso mažas šmotelukas yra daug vertingesnis, negu geležies didelis gabalas, nors jis ir skaisčiai spindėtų.

Trečias sūnus sako:

— Aš būsiu kunigu. Noriu paguosti ir pagal išgales fiziniai sustiprinti visus kalinius, beturčius, ligonius kūno ir dvasios. Noriu, kad žmonės suprastų Dievo ir artimo tikrąją, ne dirbtiną meilę. Aš patsai noriu būti savo žodžių pavyzdžiu.

Motina atnešė jam kiaurą krepšį į kurį įdėjo rožę ir sako:

— Tavo žingsniai, sūnau, bus gražūs, lyg ši rožė, bet visuose keliuose rasi diglių. Jei norėsi būti tikru apaštalu, tavęs nekės nei dvasiškiečiai, nei pasauliečiai. Kad sušelpum beturčius, tu rinksi auksas, bet dedant į krepšį, tau rožė nuolat savo digliais rana ką braižys. Vienok, eik, sūnau, ši rožė bus tau padrasinimas į tikslą, kuris yra gražus. O tavo nubraižytų rankų iš kojų kraujo lašeliai, bus Danguaus suskaičiuoti.

Ketvirtas sūnus sako:

— Aš nusistačiau būti architektu. Noriu pastatyti tiek daug namų, kad visus beturčius aprūpinčiau butais, mokyklomis ir ligoninėmis. Ir tada, noriu pastatyti tokį aukštą aukštą pastatą, ir jo viršūnėje įtaisyti tokią galiną šviesą, kuri būtų matoma iš įvairių tolimų valstybių. Ir visi žiūrėdami į šią šviesą žinotų, jog čia Tavo, mamute, sūnus tai padarė. Betgi toji šviesa turės tokią galią, kad kiekvienas ligonis, kurį tie spinduliai apšviest, atgaus savo sveikatą. O bokšto papėdės vidury — bus bažnyčia. Pilna jaukumo ir mistikos bažnyčia. Čia žmonės pilnai susikaupę rinksis, kad nuoširdžiai išreikštų padėką Visagaliui. Eidami į šią bažnyčią, žmonės kasdieninius reikalus tikrai paliks už durų.

Motina atnešė jam šviturį, įvake į mąstelių, sakydama:

— Tu, sūnau, būsi mūsų tautos šviesa. Bet visur sutiksi piktus vėselus, kurie tavo pastatus ir iškeltą šviturį stengsis nugriauti, nors tai būtų žmonijai ir labai naudingi. Todėl, kiekvieną kartą, kai tau ateis šviesi mintis, uždeg žvakę ir įstatyk į šį šviturį. Jokie vėselai čia neišdrįs įeiti. O šitas mąstelis bus tavo patarėju. Kai imsi planuoti savo projektus, pažiūrėk į šį mąstelį ir persitikrink, ar ne per daug užsimota.

Jauniausias sūnus Arvydas sako:

— Mudu su Birute nutarėme niekar neiti. Mudu, mamute, liksim pas tave, kad tu neliktume viena jei netikėtai pas tave ateitų tavo prieštai. Aš tave globošiu ir ginsiu, o Birutėlė tavimi rūpinsis ir slaugys, kai tu pavargsi.

Motina įdavė Arvydai šakę, dalgi į lazda, ir sako:

— Visus aštirus dalykus sugėbėk taip pastatyti, kad jie būtų ir tau naudingi ir priešui baisūs. Bet tu nuo tokio darbo pavargsi. Tada imk šią lazda. Ji tau bus geras ramstis poilsui ir priduos jėgų, naujos drąsos pasiryžimui. Geriems žmonėms ši lazda nebaisi, jos tebijio tikrai niekšai.

Birutei motina įdavė priekaisę ir sąsiuvinį, sakydama:

— Visi tavo poelgiai ir darbai mūsų šeimai ir tautos atžvalgų, tebūnie apsaugoti nuo kiekvienos rūšies supurvinimo. O visas patirtas žinias, kurios būtų naudingos žmonijai, surašyk į šį sąsiuvinį. Tegul kiekvienas tikrasai žmogus sau ir savo vaikų vaikams čia suranda raktą į gyvenimą, dabarties ir ateities tikrąjį gyvenimą.

Šeštasis sūnus visą laiką ry-mojo susimastęs ir nekalbus. Motina klausė jo, kodėl jis nesa-ko apie savo pasirinkimą. Sūnus į tai atsakė:

— Aš nežinau, mamute, ar tu galėtum rano pasirinkimui pagelbėti. Gal būtų, kad aš pertoli nuskrėdau. Aš esu labai prisilėg- tas savo pasirinkimu. Neišma- nau, gal tai yra vien tiksliai mano tuščia fantazija, o gal galima būtų iš tikrųjų įvykdyti. Aš... noriu... užkariauti visą pasaulį!

Tai ištaręs patsai lyg susigė- do, lyg išsiganč. Visi į jį sužiū- ro nustebę. Vien tiksliai motina atsidėjus klausėsi jo kiekvieną žodį. Ji sėdėjo rimtai, nejudėda- ma, tarsi užhipnotizuota.

Sūnus tęsė: — Bet aš noriu, mamut, užkariauti pasaulį to-kiuo ginklu, kuris kitus pavergtų be kraujo praliejimo. Noriu, kad tas ginklas žmones ne žūdytų, bet į žmones veiktų užkariau- janciai, žmonės liktų laisvi tiek

— Tu, sūnau, būsi mūsų tau- tos šviesa. Bet visur sutiksi pik- tus vėselus, kurie tavo pastatus ir iškeltą šviturį stengsis nu- griauti, nors tai būtų žmonijai ir labai naudingi. Todėl, kiekvie- ną kartą, kai tau ateis šviesi mintis, uždeg žvakę ir įstatyk į šį šviturį. Jokie vėselai čia nei- šdrįs įeiti. O šitas mąstelis bus tavo patarėju. Kai imsi planuoti savo projektus, pažiūrėk į šį mąstelį ir persitikrink, ar ne per daug užsimota.

Jauniausias sūnus Arvydas sako:

— Mudu su Birute nutarėme niekar neiti. Mudu, mamute, lik- sim pas tave, kad tu neliktume viena jei netikėtai pas tave ateit- ū tavo prieštai. Aš tave globo- šiu ir ginsiu, o Birutėlė tavimi rūpinsis ir slaugys, kai tu pa- vargsi.

Motina įdavė Arvydai šakę, dalgi į lazda, ir sako:

— Visus aštirus dalykus su- gėbėk taip pastatyti, kad jie bū- tų ir tau naudingi ir priešui bai- sūs. Bet tu nuo tokio darbo pa- vargsi. Tada imk šią lazda. Ji tau bus geras ramstis poilsui ir priduos jėgų, naujos drąsos pa- siryžimui. Geriems žmonėms ši lazda nebaisi, jos tebijio tiksliai niekšai.

Birutei motina įdavė priekaisę ir sąsiuvinį, sakydama:

— Visi tavo poelgiai ir darbai mūsų šeimai ir tautos atžvalgų, tebūnie apsaugoti nuo kiekvienos rūšies supurvinimo. O visas pa- tirtas žinias, kurios būtų naudin- gos žmonijai, surašyk į šį sąsiu- vinį. Tegul kiekvienas tikrasai žmogus sau ir savo vaikų vai- kams čia suranda raktą į gyve- nimą, dabarties ir ateities tik- rajį gyvenimą.

Šeštasis sūnus visą laiką ry- mojo susimastęs ir nekalbus. Motina klausė jo, kodėl jis nesa- ko apie savo pasirinkimą. Sūnus į tai atsakė:

— Aš nežinau, mamute, ar tu galėtum rano pasirinkimui pa- gelbėti. Gal būtų, kad aš pertoli nuskrėdau. Aš esu labai prisilėg- tas savo pasirinkimu. Neišma- nau, gal tai yra vien tiksliai mano tuščia fantazija, o gal galima būtų iš tikrųjų įvykdyti. Aš... noriu... užkariauti visą pasa- ulių!

Tai ištaręs patsai lyg susigė- do, lyg išsiganč. Visi į jį sužiū- ro nustebę. Vien tiksliai motina atsidėjus klausėsi jo kiekvieną žodį. Ji sėdėjo rimtai, nejudėda- ma, tarsi užhipnotizuota.

Sūnus tęsė: — Bet aš noriu, mamut, užkariauti pasaulį to-kiuo ginklu, kuris kitus pavergtų be kraujo praliejimo. Noriu, kad tas ginklas žmones ne žūdytų, bet į žmones veiktų užkariau- janciai, žmonės liktų laisvi tiek

— Tu, sūnau, būsi mūsų tau- tos šviesa. Bet visur sutiksi pik- tus vėselus, kurie tavo pastatus ir iškeltą šviturį stengsis nu- griauti, nors tai būtų žmonijai ir labai naudingi. Todėl, kiekvie- ną kartą, kai tau ateis šviesi mintis, uždeg žvakę ir įstatyk į šį šviturį. Jokie vėselai čia nei- šdrįs įeiti. O šitas mąstelis bus tavo patarėju. Kai imsi planuoti savo projektus, pažiūrėk į šį mąstelį ir persitikrink, ar ne per daug užsimota.

Jauniausias sūnus Arvydas sako:

— Mudu su Birute nutarėme niekar neiti. Mudu, mamute, lik- sim pas tave, kad tu neliktume viena jei netikėtai pas tave ateit- ū tavo prieštai. Aš tave globo- šiu ir ginsiu, o Birutėlė tavimi rūpinsis ir slaugys, kai tu pa- vargsi.

Motina įdavė Arvydai šakę, dalgi į lazda, ir sako:

— Visus aštirus dalykus su- gėbėk taip pastatyti, kad jie bū- tų ir tau naudingi ir priešui bai- sūs. Bet tu nuo tokio darbo pa- vargsi. Tada imk šią lazda. Ji tau bus geras ramstis poilsui ir priduos jėgų, naujos drąsos pa- siryžimui. Geriems žmonėms ši lazda nebaisi, jos tebijio tiksliai niekšai.

Birutei motina įdavė priekaisę ir sąsiuvinį, sakydama:

— Visi tavo poelgiai ir darbai mūsų šeimai ir tautos atžvalgų, tebūnie apsaugoti nuo kiekvienos rūšies supurvinimo. O visas pa- tirtas žinias, kurios būtų naudin- gos žmonijai, surašyk į šį sąsiu- vinį. Tegul kiekvienas tikrasai žmogus sau ir savo vaikų vai- kams čia suranda raktą į gyve- nimą, dabarties ir ateities tik- rajį gyvenimą.

Šeštasis sūnus visą laiką ry- mojo susimastęs ir nekalbus. Motina klausė jo, kodėl jis nesa- ko apie savo pasirinkimą. Sūnus į tai atsakė:

— Aš nežinau, mamute, ar tu galėtum rano pasirinkimui pa- gelbėti. Gal būtų, kad aš pertoli nuskrėdau. Aš esu labai prisilėg- tas savo pasirinkimu. Neišma- nau, gal tai yra vien tiksliai mano tuščia fantazija, o gal galima būtų iš tikrųjų įvykdyti. Aš... noriu... užkariauti visą pasa- ulių!

Tai ištaręs patsai lyg susigė- do, lyg išsiganč. Visi į jį sužiū- ro nustebę. Vien tiksliai motina atsidėjus klausėsi jo kiekvieną žodį. Ji sėdėjo rimtai, nejudėda- ma, tarsi užhipnotizuota.

Sūnus tęsė: — Bet aš noriu, mamut, užkariauti pasaulį to-kiuo ginklu, kuris kitus pavergtų be kraujo praliejimo. Noriu, kad tas ginklas žmones ne žūdytų, bet į žmones veiktų užkariau- janciai, žmonės liktų laisvi tiek

ŽVILGSNIS Į ARTEJANČIĄ DAILĘ PARODĄ WINDSORE

Kaip žinia, rugsėjo 1-3 d.d. Windsore, Kanadoje, įvyksta Kanados Lietuvių IV Diena. Kadangi Windsoras yra Kanados ir JAV pasieny, šis susitikimas kartu tampa Kanados ir Amerikos lietuvių susiartinimo švente.

Programa bus įdomi, įvairi ir kultūriniai reikšminga. Minima kultūrinė svarba glūdi tame, kad Lietuvių Dienos proga bus su- rengta rinktinė lietuvių dailininkų paroda Willistead Art Galle- ry. Beje, tai bus įvykis, kada lie- tuvių menas šiaurės Amerikoje išsimuša iš prirūkytų tvankių auditorijų, pasilinksminimam s pritaikytų salių ir parapijinių mokyklų į meno galerijas, kur jo priderama ir vienintelė vieta.

Reikia pastebėti, kad paroda itin domisi Kanados meno žino-

šį sykį Windsoro darbuotojai atkreipė tinkamą dėmesį į meno parodai būtiną technikinį apipa- vidalinimą ir su miesto įstaigų pagalba atvėrė lietuviškam me- nui duris į galeriją. Šį žygį svei- kiname ir tikimės, kad jis bus pavyzdžiu ateityje rengiamoms kolektyvinėms parodom.

Dailės parodą organizuoja Lie- tuvių Dailės Institutas, glaudžiai bendradarbiaudamas su Lietu- vių Dienos Rengimo Komitetu. Jury komisija, susidedanti iš Telesforo Valiaus, Instituto pir- mininko; Kenneth C. Saltmar- che, galerijos kuratoriaus; An- tano Melniko, meno istorijos doktoranto, praeitą savaitgalį atrinko darbus į parodą.

Parodoje dalyvauja 20 meni- ninkų, išsiblaškiusių net ketu- riuose kontinentuose. Štai jie: Paulius Augius, Viktoras Petra- vičius, Adolfas Valeška, Algir- das Kurauskas, Alfonsas Dargis, Telesforas Valius, Antanas Ta- mošaitis, Vytautas Kasiulis, Vaclovas Ratas, Kestutis Rač- kus, Anastazija Tamošaitienė, Pranas Domsaitis, Antanas Mel- nikas, Jurgis Šapkus, Rita Žu- kaitė, Vytautas O. Virkau, Da- nutė Sakalauskaitė, Anelija Pa-

fiziniai tiek ir dvasiniai. Mano ginklas nebaugintų, bet ramintų. Nežinau, močiute, ar tu... tam mano pasirinkimui... galėtumei duoti palaimos ginklą?!

Motina susikaupė. Visi tarsi sustingo. Motina tyliai atsikėlė, nuo sienos nukabino ir išdžidžiai, pilna rimtumo, jam ant kelių padėjo — kankles. O skersai sty- gy, uždėjo o t e p t u k a. Po to, su tikra motiniška meile rankomis suspaudė jojo galvą, į galvą pabučiavo ir tylėdama iš-ėjo į rūtų darželį. Čia ji lengvai lengvai atsidūso ir... atsisėdo pailsėti.

popiet, jis susitinka su kaimynų vaikais, tais, kurie lanko ten tą didžiąją, tikrąją mokyklą, bet jokio didesnio pasižnekučiamavimo neišsina. Kaip tik Jonukas užsimena apie savo mokyklą ir poną Garkalnį, jie tik su panieka su- prunkščia ir nubėga tolyn.

— Mama, ko tu manęs neleidai į tikrą mokyklą? — jis kartą užklausia.

— Pasimokyk, sūneli, taip sau, tada galėsi iškarto patekti į miesto mokyklą arba gimnaziją, — lyg nenoromis atsako motina. — Tada tu turėsi diržą su blizgančia sagtimi ir paukštelį prie kepurės. Tai bus visai kas kita, negu tiksliai tokioje mokykloje, kur tu negalėtum išmokyti nei tiek, kiek pas poną Garkalnį.

Jonukas tam tiki, bet kartu lyg ir ne- tiki. O — jis jau nebe mažiukas. Jis žino, jog tikroje mokykloje kiekvienas kasdien dė- vi tvarkingais rūbais ir avaline. Tam reikia daug pinigų, o jo tėvas uždirba nedaug, vos užtenka penkių žmonių šeimai pragyventi.

Taigi — pinigai. Tai toks dalykas, be kurio nieko doro negalima pradėti. Tiksliai — kaip juos gauti? Suaugusieji pasakoja, kad reikia taupyti, tą patį galima paskaityti ir mokyklos vadovėliuose. Bet kaip sutaupti, jei tau jų nėra? Kodėl tada ir tėvas negalėtų taupyti ir būti turtingas, jei šis reikalas bū- tų jau toks paprastas?

Negalėtum sakyti, kad Jonukui pinigais būtų jau toks svetimas dalykas. Krikštamotė gimtadieniui padovanojo net dvidešimt ka-

galytė, Jurgis Daugvila, Bronė Jameikienė.

Dauguma darbų yra visai nau- ji ir pilnai atskleidžiantieji mū- sų menininkų tolimesnį kelią. Džiugu, kad parodoje dalyvauja ir mūsų pačios jauniausios jė- gos, kaip A. Pagalytė, D. Saka- lauskaitė, R. Žukaitė ir kiti, jau pažįstami iš praeitais metais su- rengtos Jaunųjų Dailininkų Pa- rodos. Taipogi išvysime mūsų pirmaujančio grafiko Valiaus Paryžiuje sukurtus paskutiniuo- sius darbus bei pasaulinio mas- to dailininko Vytauto Kasiulio ispūdinguosius kūrinius.

Reikia pastebėti, kad paroda

itin domisi Kanados meno žino-

vai, keldami viltis, kad paroda bus kilnojama ir į kitus miestus. Kaip išsireiškė galerijos kura- torius Saltmarche, tokia paroda sukelia garbę ir pasididžiaviną pačiai meno galerijai ir Windso- ro miestui.

Tikimasi, kad Kanados ir Amerikos lietuviai gausiai lan- kysis lietuvių dailininkų parodo- je. Jog lietuviai dailininkai, iš- skyrus tik pačius jaunuosius, yra išaugę lietuviškoje dirvoje, iš jos pasisėmė turtinguosius liau- dies meno motyvus ir juos išve- dę į platų pasaulį, tačiau kartu neprarasdami savo tautinės šie- los. Gi jaunieji menininkai, brę- stantieji užsieniuose, į lietuvių meną atnešė naują dvasią ir po- žiūrį. Jie yra tikri kūrėjai ir tikri demokratai atgavęsenius formas pakeičia naujomis ir la- biausiai išvystytomis, artimesnėmis

modernaus žmogaus vaizduotei ir įsitikinimams.

Įvertinkime lietuvių menininko nemirštamą dvasią ir savo gausiu atsilankymu parodoje pa- skatinkime jį dar daugiau verž- tis į meno aukštumas ir tolumas. S.

MARGUTIS

yra pats seniausias Amerikos lietuvių žurnalas. Jis išsina kiek- vieną mėnesį — yra gausiai ilius- truotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

MARGUCIO metinė prenume- rata \$3.00.

Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

STROH'S ALUS turi

puikų skonį visiškai skirtingą!

Joks kitas Amerikos alus neturi tokio skonio kaip Stroh's nes joks kitas Amerikos alus nėra gaminamas kaip Stroh's. Stroh's yra vienintelis Amerikos alus sujungias geriausių produktus su gaminimu ugnimi. Rezultate yra šviesesnis, lygesnis, labiau gaiviantis skonis. Pirkite dėžę dar šiandien.

Jums patiks

Stroh's

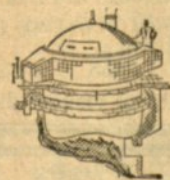
Jis yra šviesesnis!

Dabar už vietines kainas

SKONIS

kurio neturi

kitas alus

Verdamas

iki 2000 laips.

BALTASIS ŠUO

EMILIS SKUJENIEKAS

— Kai aš būsiu didelis, tada... — taip visuomet prasideda Jonuko ateities planai. — Ir tada aš turėsiu daug pinigų, ir tada...

Taigi šiuodu dalykai Jonukui visuomet ri- šasi — suaugusio žmogaus laisve elgtis kaip patinka ir — pinigai. O už pinigus gi galima gauti tiek daug, jei tiksliai juos gali išleisti kaip pats panori ir jei jų yra tiek, kiek rei- kalinga.

Ką Jonukas pirs už tą daugelį pinigų, kai jis juos turės — to taip tiksliai nebuvo galima pasakyti. Bent prieš pora metų klausimas apie geidžiamus daiktus jam dar nebuvo visai aiškus. Bet juk dabar Jonukui jau eina aštunti metai. Šiuo meilybiniu vardu jį vadina tik taip, iš papratimo, nes yra dar ir sesutė, kuriai toks vardelis daugiau pri- tikty, nes ji turi tiksliai ketverius metelius.

— Tu juk mano tas didysis sūnus, — mo- tina dažnai nuoširdžiai pasijuokia ir pakede- na Jonuko galsvuosius plaukus. — Greit tu- rėsi padėti pelynti.

Jonukas supranta, kad tai tik juokai. Koks gi iš jo dar pelyntojas? O vis dėlto mo- tinos žodžiai apie didįjį sūnų sukelia jame lyg kokį pasididžiavinimą, lyg atsakomybės

jausmą. Jis tvirtai pasiryžta išgalvoti ką nors tokio, kuo jis galėtų padėti motinai ir tėvui.

Taigi apie daiktus, kuriuos jis norėtų pirkti. Dabar jis žino, ką pirs, kai užaugs visai didelis ir kai turės pinigų. Knygas — tiek pat knygų ir dar daugiau, negu jų turi ponas Garkalnis, pas kurį jis eina į mokyklą. Tiesą pasakius, tai nėra jokia tikra mo- kykla — Jonukas ir dar kokie keturi-penki berniukai kasdien, apsėdę pono Garkalnio stalą, klausosi, ką jis pasakoja, rašo tai, kas užduodama, užsigulę kala svetimus rusų ir vokiečių žodžius. Tai privatinės pamokos — taip jis kartais girdi kalbant tėvus. Kas tai yra, to jis nevisai supranta, tik žino, kad tai ne tikroji mokykla. Tikrojoje mokykloje, kuri yra priešais Jonuko tėvų butą, kasdien kieme šūkauja būrys berniukų, didesnių ir mažes- nių. Jų tarpe kartais pasirodo vienas kitas mokytojas, barzdotas, blizgančiomis sagomis. Ponas Garkalnis irgi turi barzdą, bet bli- zgančių sagų neturi. Kažin, ar tik jis bus tik- ras mokytojas?

Jonukui taip norėtųsi į tą didelį vaikų būrį, bet kas jį, svetimą, ten priims? Kartais,

peikų. Kartas nuo karto ir motina duoda po kapeiką už malkų sunėsimą ar už kitokį pa- tarnavinimą. Bet šios kapeikos ilgai neišsila- ko — kita po kitos jos dingsta krautuvinin- ko — kita po kitos jos dingsta krautuvinin- ko godžiame stalčiuje ar tai už kokį nors ska- nestą, ar už sąsiuvinį, paveiksluką, piešu- ką. O be to — negi motina kaskart leis išlei- ti pinigų pagal savo norą — tenka prašyti leidimo ir ilgokai derėtis.

Bet dabar Jonukui reikalias aiškus. Kiek- vieną kapeikėlę, kuri pateks į jo rankas, jis padės į mažąją dėžutę ant kampinės lenty- nėlės — tegu renkasi. O kai jis bus pakan- kamai suaugęs, kad nereikėtų motinos atsi- klausti, jis pirs knygas, tiksliai knygas. Tos daug vertingesnės už visus saldumynus ir paveikslukus, ir jų jis trokšta labiausiai.

Mažoji tėvo spintelė jau seniai išknisnėta, daugelis knygų perskaityta jau po kelis kar- tus, bet naujų vis negauna. Kiti vaikai, iš kurių kartais būtų galima pasiskolinti pasi- skaityti, turi tiksliai mokyklos vadovėlius, o kitos knygos jiems ir nerūpi — jiems kad tik greičiau nuo knygos atsipalaiduoti ir drožti į miesto parką triukšmauti. Ponas Garkalnis — gerai, jei nors šeštadieniais iš jo gauni po kokią ploną knygūškstę, kurią Jonukas per- skaito jau per porą valandų. Bet tų storių, kurių Jonukas labiausiai geidžia, jis neduo- da — sako, kai paugėsiąs. Ir sakyk tu man, ar tokiam mažam žmoguiui ne sunku.

Laikas bėga, ir mažoji dėžutė pasidaro apysunki. Jei taip, tai jis jau neužilgo galės

pradėti galvoti apie kokį nors pirkimą. Jo- nukas jau seniai knygyne pasiteiravęs apie geidžiamųjų knygų kainas. Nuo kalkurių tie- siog svaigsta galva, bet yra ir tokių knygų, kurios būtų įkandamos nors ir tuojau. Vis dėlto ne — tegu susitaupo daugiau.

Štai vieną rytą, prie pusryčių, motina prabilsta:

— Sūneli, man šįryt pristigo trijų ka- peikų pyragui. Aš paėmiau iš tavo pinigų.

Jonukui lyg kažkas įgelia, tačiau jis kil- niai pamoja galva — juk trys kapeikos ne kažkokios pinigai — argi jis motinai tai at- sakys. Pasitaikys, ir ji grąžins.

Bet šis kartas ne paskutinis. Už poros dienų motinai vėl koks nepriteklis, ir vėl — ir greitai laiku Jonuko santaupos jau beveik išsekusios.

— Štai, taupyk tu man, — visai bevil- tiškai pagalvoja Jonukas, tačiau motinai ne- sako nieko. Ne, taip niekas neišeis — reikia sugalvoti tokį taupymo būdą, kur prie san- taupų niekas negalėtų prieiti, net ir pats. Bet ką čia išgalvosi? Paslėpti, kur nors, nie- kam nesakyti? Kaip gi tu motinai nesakysi?

Štai ateina didysis Žolinės jomarkas

Melas, malda ir politika

Vienoje šeimoje įvyko vardinį pokylį. Dalyvavo apie tužinas svečių ir viešnių. Jų buvo dvejopų. Dalis buvo tokių, kurie buvo atvykę dar caro laikais, kita dalį sudarė tokie, kurie Amerikon pateko per Stalino malonę.

Vardinės, kaip vardinės:ėjo žinomu būdu. Bet šiose vardinėse įvyko tai, apie ką verta pranešti ir plačiajai lietuvių visuomenei. Buvo taip:

Svečiams ir viešnioms bešnekučiuojant, vienas iš svečių užsiminė apie maldą ryšium su sąskrydžiu, įvykusi Washington. Tada visi nutilo ir sužiūro į jį. Tuo visi parodė norą leistis minėti klausimu į diskusijas.

— Panagrinėkim tą klausimą, — tarė vienas.

— Pritariu. Gal kas nors iš čia esančių tą dalyką sekė. Tai iš pradžios jis mums patiekė faktus, o po to leisimės į diskusijas, — tarė kitas.

Tada šeimininkas iš stalčiaus ištraukė pluoštą laikraščių. Višiams į jį sužiūrus, jis kalbėjo šitaip:

— Pirmiausia, va Draugas liepos 14-tos dienos. Vyskupas V. Brizgys čia rašo apie melą ir pradžioje savo rašto pareiškia: "Melas yra sąmoningas netiesos sakymas. Sakyti galima ir ištarti ir parašyti žodžiu. Platesne prasme melu galima laikyti visokius būdus sąmoningai klaidinti kitus žmones".

Dabar štai "Dirva" liepos 12-tos dienos. Tame numeryje J. J. Bachunas rašo apie tai, kas daro taip vadinamus šiaudinius katalikus. Autorius pasakoja, kad ALTS sąskrydžio Washington rengėjai kvietė prelatą Joną Balkūną sukalbėti maldą sąskrydžio iškilmingame bankete. Prelatas mielai apsiėmė, bet už savaitės pranešė, kad aplinkybių verčiamas turis nuo prisimtos pareigos atsisakyti. Po to rengėjai kreipėsi į vysk. Brizgį. Šisai atsisakė dėl laiko stokos. J. Bachunas išvedžioja, kad čia kažkas maišo maldą su politika. O tas reiškinys gimdys taip vadinamus šiaudinius katalikus ir net ateistus.

Į J. Bachuno straipsnį netruko atsiliepti "Draugas". Tasai marijonų dienraštis liepos 16-tos dienos laidoje įdėjo straipsnį pavadinimu "Apie sąskrydį ir maldą". Autorius išvedžioja, kad, girdi, jei maldos nebuvimu ima sielotis žmonės, kurie stovi nuošaliau nuo Bažnyčios ir kuriems tikėjimas nėra nuolatinės praktikos dalykas, tai, girdi, susidaro įtarimas — ar ta malda tikrai pageidaujama dėl garbės Dievui, ar tik kaip eilinė priemonė laimėti daugiau prielankumo tarpų, kurie malda tik. Girdi, šitokių atvejų maldos pageidaujama nebe religiniais, o politiniais tikslais ir esą gaila, kad to skirto neįžvelgė J. Bachunas. Girdi, Bachunas priekaištauja, kodėl prelatas Balkūnas ir vysk. Brizgys atsisakė sukalbėti maldą tautininkų sąskrydyje Washington. Girdi, visi lietuviai puikiai atsimena, kaip tautininkai savo diktatorinio režimo metu iš katalikų pagrobė gimnazijų, sodinę į kalėjimus ir t.t. Girdi, mes nematėme, kad tautininkai būtų tas skriaudas atšaukę ir apgaileję.

— Tokie tai faktai maldos reikale, — tarė šeimininkas. Po to sekė svečių ir viešnių nuomonės ir išvedžiojimai. Išgirdome vaką:

— Tarp vysk. Brizgio pasakymo ir "Draugo" išvedžiojimų matosi aiškus prieštaravimas. Vysk. Brizgys savo atsakyme sąskrydžio rengėjams pranešė, jog Washington negalės vykti dėl laiko stokos. Iš to išeina, kad jei jis (vysk. Brizgys) laiko būtų turėjęs, tai nebūtų atsisakęs ten vykti ir maldą sukalbėti. "Draugas" gi įrodinėja, kad ir prel. Balkūnas ir vysk. Brizgys sąskrydin nevyko dėl to, kad Lie-

tuvos tautininkų režimas buvęs katalikams negeras. Pagal Draugą abu dvasininkai nevyko dėl politinės priežasties.

— Prieštaravimas aiškus. Bet jei "Draugo" išvedžiojimai vysk. Brizgiui nepritaikyti, tai kodėl jis (vysk. Brizgys) tuos klaidingus išvedžiojimus nutylėjo? Ar gali jam tiesa nerūpėti?

— Tai gi susidaro padėtis, kuri yra daugiau, negu keista. Kas nors čia sąmoningai netiesą parąšė.

— Taip. O kaip girdėjome pagal vysk. Brizgį sąmoningai sakyti netiesą yra melas. O kas tai daro — yra melagis.

— "Draugas" rašė, kad, girdi, jei maldos reikalu ima sielotis žmonės, kurie stovi nuošaliau nuo Bažnyčios ir kuriems tikėjimas nėra nuolatinės praktikos dalykas, tai susidaro įtarimas, kad tuomet malda pageidaujama dėl Dievo garbės. Ar tinka daryti tokį įtarimą? Ar tai derinasi su krikščioniškos doros mokslu? Ar netinkamiau būtų daryti prielaidą, kad jei nuošaliau stovį žmonės rūpinasi maldos reikalu, tai tas laikytina geru ženklu?

— Taip. Juk yra žinoma, kad tikybės platintojai pripažįsta, jog jų darbas ypač sunkus ten, kur viešpatuoja tikybinis indiferentizmas, kur žmonės taip nuo tikybės atšalę, jog apie ją nė klausyti nenori. O tie, kurie kviečia dvasininkus į viešus susibūrimus maldą sukalbėti, rodo susiinteresavimą religija. Jei nuo tokių dvasininkų šalinsis, jei iš jų bus šaipomasi, jei jie bus niekinami, žeminami, skelbiami jiems įtarinėjimai, tai ar tokiu būdu galima tikėtis laimėti juos religijai ir Bažnyčiai?

— Verta čia prisiminti Kristų, kuriam fariziejai prikašiojo palaikymą ryšių su muitininkais ir nusidėjėliais. Kristus jiems atsakė, kad, girdi, gydytojas reikalingas ne sveikiems, o ligoniams. Reiškia, lietuvių dvasininkai galvoja ir elgiasi atbulai.

— Yra įprasta atiduoti kreditą ir netikintiems, kurie atsižvelgia į tikinčiųjų reikalus. Lietuvių dvasiškoji vyriausybė ir čia elgiasi atbulai.

— Tas mūsiškių dvasininkų keistumas dar ryškesnis iš palyginimo. Prieliskime, kad kur nors mieste ištinka didelė nelaimė — gaisras, sprogimas fabrike, autobusų susidūrimas. Daug žmonių sužalota. Tegu tada koks nors liberalas, ar kitas nuošaliau stovįs nuo Bažnyčios praneša į lietuvių kleboniją, kad reikalinga greita dvasinė pagalba sužalotiems. "Draugo" išvedžiojimų laikantis, kunigas turėtų atšauti šitaip: Aha tu, šliuptarni. Mums apie tai tu praneši, norėdamas laimėti daugiau palankumo tarpų, kurie sakramentams tiki. Nevyksiu į nelaimės vietą.

— Dabar prisiminkime visuotinį Amerikos lietuvių seimą, anuomet įvykusį New Yorke. Ten katalikai pasiūlė, kad seimas būtų pradėtas malda. Iš netikinčiųjų pasipylė audra protestų, pasipriešinimų, pasityčiojimų. O katalikai nenusileido ir reikalavo, kad malda būtų sukalbėta. Ginčai buvo tokie karšti, kad vos seimas neiširo. Sąskrydyje maldai atkalbėti buvo kviečiami mūsų dvasininkai. Ten malda būtų buvęs išklaudyta su priderama pagarba. O mūsų katalikiškoji vadovybė išsprendė, kad sąskrydyje malda pageidaujama ne dėl Dievo garbės ir atsisakė dalyvauti ir sukalbėti maldą. Kaip tokius reiškinius suderinti?

— Aiškinimas, kad lietuvių katalikų dvasininkai turėjo atsisakyti maldą sukalbėti neva dėl padarytų skriaudų katalikams Lietuvoje tautininkų režimo metu, neišlaiko kritikos. Kaip galima laikyti Amerikos tautininkus — adv. Antaną Olį, dr. Steponą Biežį, adv. A. Lapinską, Karpių, J. Ginkų ir t.t.

ir t.t. — atsakingus už Lietuvos tautininkų režimą. Išrodo, kad lietuvių katalikų dvasininkai teisingumo mastą pasiskolino ar pasisavino tik iš bolševikų.

— Drauge buvo parašyta: "Mes nematėme, kad tautininkai būtų tas skriaudas atšaukę ir apgaileję". O Bažnyčios vadai ar yra atšaukę ir apgaileję amžių bėgyje padarytas skriaudas? Ar yra atšaukę Inkvizicijos teismo sprendimus? Ar yra apgaileję ant laužų sudegimus? Ar yra apgaileję kryžiuočių padarytas skriaudas senovės lietuviams? Ar yra apgaileję skriaudas padarytas lietuviams Vilniuje ir pačiame Vilniuje? Ar atšaukę darbus ir skriaudas lietuviams Jaltbrzykowskio papildytas? Ar atšaukę Galiliejus teismą?

Jei bažnytininkai neatšaukia ir neapgaili savo nepalyginamai baisėsiu darbų, tai kaip galima reikalauti, kad tautininkai tai padarytų?

Tai mat kokios diskusijos kartais įvyksta vardinį proga. Mat kokios svarbios kritiškos ir įdomios mintys esti pareiškiamos. Kadangi tokie dalykai pasitaiko, tai mūsų vadai privalo būti savo elgesiu ir savo raštais atsargesni ir rūpestingesni.

Ten buvęs

RADIO — TV TAISYMAS AMUR CO.

Sav. JUOZAS DAUTARTAS
Darbas garantuotas.
Šaukti kiekvieną laiką
8008 Clark Ave.
Telef.: OL 1-1790

Patar! kaimynui

prenumeruoti
DIRVA!

Kai duoda...

(Atkelta iš 1 psl.)

Didžiausias pinigų sumas komunistinės vyriausybės išleidžia propagandai. Spausdinami brangūs iliustraciniai žurnalai, kuriais laisvąjį pasaulį nori įtikinti, kaip puikiai gyvena žmonės komunistinėje santvarkoje. Nors nieko jie tuom nepasiekia, nes pasaulis jau nebetiki jų propagandai, bet visvien spausdina ir tam tikslui išleidžia daug milijonines sumas nutraukdami nuo darbininkų burnos. Jeigu suskaičiuotumėm tas išlaidas, kurias komunistai išleidžia propagandai, pamatytumėm, kad jei tie pinigai būtų atiduodami darbininkams, tai jiems užtektų ne vien tik duonai.

Tos valstybės, kurios savo nepriklausomybės laikais buvo didelės javų eksporterės, šiandien turi pirkts juos duonai iš Kanados. Ne dėl to, kad jos dabar yra supramontintos, bet todėl, kad komunistai sugriovė jų ūkį savo žiaurėmis kolektivizacijos mis. Skurdas viešpatuoja kaip kai muose taip ir miestuose. Kai kurie užsieniniai korespondentai lankydami sovietų okupuotose kraštuose padarė nuotraukų, kokių į savo propagandinius albumus jokių būdu komunistai netalpintų. Tos nuotraukos vaizdžiai rodo labai žemą žmonių pragyvenilo lygį.

SKAUTAI

VISŲ SKAUČIŲ IR SKAUTŲ ŽINIAI

Stovyklos prie Windsor reikalai

Seserijos ir Brolijos Vadijų ruošiamoji vyr. amž. skaučių ir skautų akademikų stovykla Kanadoje jau čia pat — rugpjūčio 25 — rugsėjo 3 d.d.

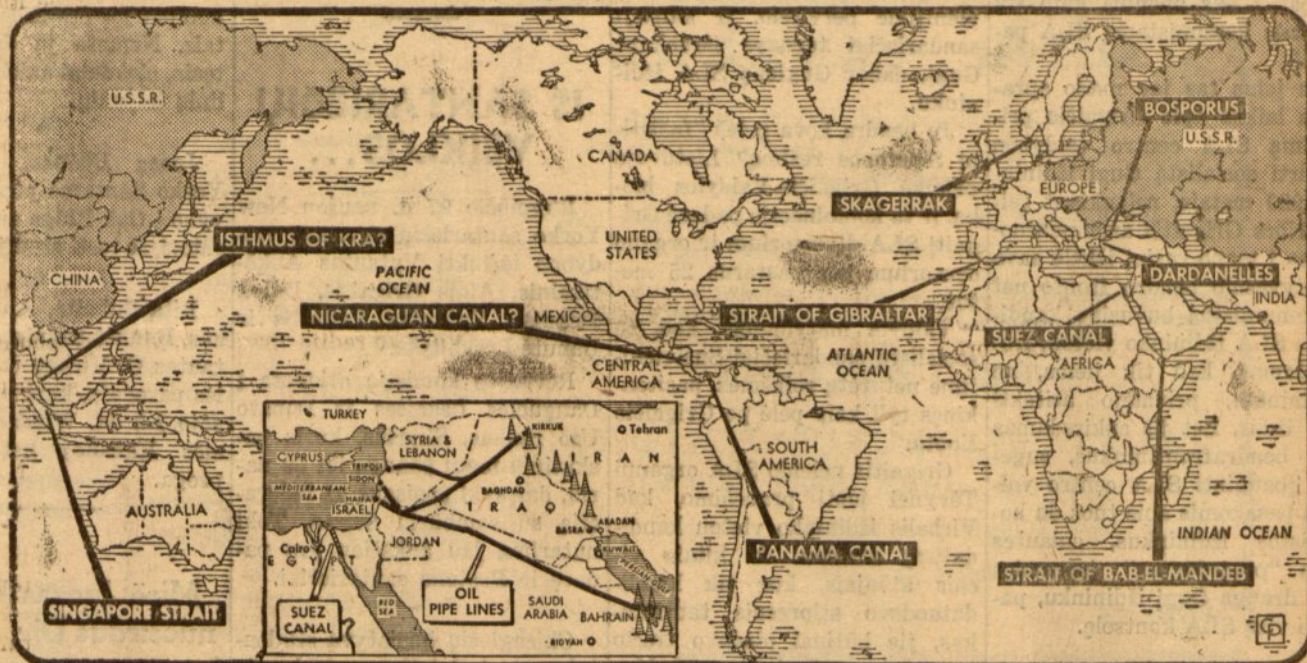
Stovyklai vieta gauta 47 mylios nuo Windsor, Ont., Canada, prie gražiųjų Erie ežero krantų, šalia tos vietos, kur prieš 2 m. stovyklavę mūsų skautai akademikai. Gražus miškas, daug aikštelių, geras paplūdimys.

Detroito skaučių-tų vadovų ūkio komisija, vadovaujama ps. A. Banionio, baigia atlikti paruošiamuosius darbus. Detroito skaučių ir skautų tūntai duoda 50 lauko lovelių ir 25 palapinės, kurias ūkio komisija rezervuoja Tarybos, Seserijos ir Brolijos Vadijų nariams, stovyklos personalui ir tolimiausių vietovių, kaip Los Angeles ir Bostono skautams ir skautams. Vienetai

Sibiro vergų stovyklose, rytinėje Vokietijoje ir netolimoje praeityje Poznanės įvykiai yra komunistinio ūkininkavimo tikras bankrotas, kuris liudija apie tikrąjį komunistų ideologinį ir politinį bankrotą.

Kelių atitinkamų ministerijų asmenų pakeitimais komunistai faktų nepaslepė ir jų nepažeis!

Juozas Šarūnas

Sueso kanalo krizei augant prisimenama ir visi kiti laivininkystei labai svarbūs keliai, kurių paraližavimas ilgina keliones ir didina pravažavimo kaštus. Apačioj mažajam žemėlapy parodyta žibalo linijos, kurias arabai labai lengvai gali nukirsti ir pridaryti milžiniškus nuostolius.

the MAY co's BASEMENT store

Eagle Stamps reiškia visuomet didelį sutaupymą

Sutaupykite DABAR! Pirkite DABAR! Ateinantiems mokslo metams!

GARSAUS GAMINTOJO PADARYTI

ORLON Megstukai

Reguliariai 5.98
Slipovers

3.99

Minkšti gražūs mazat orlon slipovers. Septynios populiariausios spalvos. Balta, ružava, mėlyna, maize, juoda, navy ir auksinė, 34 iki 40 dydžiai.

Jūs norėsite kelius šiuos gražius slipovers ar cardigans ateinantiems mokslo metams ar rudenio nešiojimui. Padaryti iš minkšto orlon... taip lengva išplauti ar nešioti. Nusipirkite kelius dėl jūsų rudeninių rūbų. PAŽIŪRĖKITE Į SUTAUPYMUS!

Mes būsime patenkinti, jei jūs pasinaudosit tais pirkiniais

Pašto ir telefono užsakymai priimami. Šaukite CHerry 1-3000

The May Co.'s Air-Conditioned Basement Sportswear Department

Reguliariai 2.98
Cardigans

4.99

Puikiai tinkami cardigan. Taip pat minkšti mazat orlon. Balta, ružava, maize, mėlyna, navy, juoda ar auksinė. 34 iki 40 dydžiai.

Nr. 3 važiuoti iki Wheatley miestelio (apie 47 mylios). Wheatley miestelyje ties susisiekimo šviesomis (vienintelės Wheatley ant kelio Nr. 3) sukti į pietus (į dešinę) link ežero. Pavažiavus 5 blokus, sukti kairėn į Holiday Harbor, ir toliau sekti ženklus stovyklon.

Iš rytų per Torontą: Iš Toronto važiuoti keliu Nr. 2 iki Tilbury (apie 195 mylios). Nuo Tilbury važiuoti iki Wheatley (apie 14 mylių). Toliau kaip iš Detroito.

Iš rytų per Buffalo: Važiuoti keliu Nr. 3 iki Wheatley miestelyje ant kelio Nr. 3 esančių šviesų ir sukti kairėn, į pietus. Toliau kaip iš Detroito. Stovyklai Rengti Komisija

BEFORE
YOU BORROW
TO BUY A HOME
GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS

The
Cleveland
Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPIUS

SLA 70 METU SUKAKTĮ MININT

Bendras frontas su komunistais

Kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje buvo gajus augti, taip socialistai kaip "girnakmenis pakibo jį nardinti.

Nuo 1905-6 metų nebuvo momento kada SLA būtų galėjusi būti laisvas nuo socialistų, pasikliau komunistų, vėliau vėl socialistų žabangų.

Socialistų padarytos skriaudos Susivienijimui neatitaisamos. Kai komunistų audra nušlavė socialistus ir jie liko bejėgiai, jų išperos komunistai tuoj po 1917 metų ėmėsi pastangų SLA pasiglemžti. Komunistus 1922 metų Detroito seime tautinė pusė lengvai nugalėjo. Ir nors po to per kelis metus jie statė savo kandidatus į centro valdybą, niekad nelaimėjo.

Jie dasiprotėjo, kad bendras frontas su socialistais, įsteigtas "kovai su fašizmu Lietuvoje", po 1926 metų, bus gera priemonė likusius socialistus pasižaboti. Ir jiems tas pavyko. Jie rengėsi paskutiniam smūgiui, 1930 metais seime Chicagoje. Tuo tarpu mirė ilgametis tautininkas SLA iždininkas Paukštis. Socialistams pasirodė proga savo bendrafrontininkus apmesti, žinant, kad su jais ilgai negalės bendradarbiauti: patys bus apgauti kaip tik pagelbės komunistams SLA pačiupti.

Čia įeina tas jau mano aprašytas laikas apie Grigaičio privertimą SLA centro valdybą paskirti socialistą Gugį iždininku 1929 metais, nelaukiant seimo. Nors Grigaitis argumentuodamas jį mano rašinį iškėlė savo ankstyvesnio bendro fronto net du komunistus buvusius kandidatus SLA iždininko vieton, įrodinėdamas, kad tik jiems, ne tautininkui, privalejo atitekti SLA iždas. Bet jis sukirsdamas savo bendrafrontininkus, sugėbėjo įbauginti SLA centro valdybą pasakomis apie tuos du komunistus iždininkus, sulaužęs visus "precedentus", įspraudęs savo draugą Gugį iždininku, pačiuo visą SLA kontrolę.

Neraudo iš gėdos

Planavęs su komunistų pagalba SLA užvaldyti Chicago seime, komunistų melą atmetęs, Grigaitis neparaudęs iš gėdos, tuoj persimetė į sandariečių glėbį, priversdamas juos remti Gugį. Ir nuo 1929 metų iki šiol SLA yra Grigaičio kontrolėje.

Ar tas išėjo organizacijai į naudą, kitas reikalas. Bet Grigaičiai ir Naujienoms, ir greičiausia Sandarai, taip, Chicagoje SLA turėjo priskolines labai daug pinigų namų pirkėjams, Gugis kaip advokatas pradėjo skolas likviduoti, imdamas iš SLA didelių atlyginimus už patarnavimą, ir kurie žino, sakė tų pinigų užteko Naujienoms ir Sandarai iš krizės depresijos laikais išsigelbėti.

Kiek įstatymai privertė SLA centro valdybą pritaikyti narimas duokles išlaikymui apdraudos atsakomybės lygiui, tiek ir tepadaryta. Tas betgi privėdė prie daugelio narių išstojimo iš SLA, kai duoklės buvo pabrangintos. Grigaičio senos galvos samprotavimu, SLA auginimas naujais nariais buvo nereikalingas, išstojimas senų narių, kai jų sumokėti pinigai lieka, pakelia įstatymais reikalaujamą draudos nuošimtį.

Vienu tarpu SLA buvo pakilęs iki netoli 25,000 narių. Įstatymams spaudžiant sustiprinti SLA draudimo atsakomybę, prisiejo kelti narims duokles, nes SLA pasidarė veik senstančių ir mirstančių narių organizacija. Tada draudos atsakomybė nusmuko žemiau reikiamo laipsnio. Po skilimo su komunistais, išėjus daliai narių, vis dar nebuvo

pasiakta atitinkamo lygio. Ir vėl keliant mokesčius, pritaikant SLA prie valstybių reikalavimų, narių mažėjimas pasikartojo. Nepasitenkinimas reikšėsi.

Grigaitis tada pareiškė savo "išminčiaus" išvadą Naujienose, kad SLA mažėjimas nariais tik eina į sveikatą organizacijai. Likusių narių draudos atsakomybė pakyla.

Tik P. Grigaitis gali taip galvoti. Kiekviena organizacija stiprėja jaunų narių daugėjimu. Matoma kaip milijoninės amerikiečių draudos organizacijos dirba verbuodamos daugiau ir daugiau narių, tik taip pakeliamas apdraudos lygis. SLA gi "vadas" padarė išvadą, kad Susivienijimui sveikiau kai nariai išstoja. Išstoję, žinoma, nustoja savo draudos. Kitur jau būna perseni įsirašyti, reiškia visą amžių pašventęs Susivienijimui, lieka nuskriaustas.

Kairieji sandariečiai Grigaičio vergai

Likimas nulėmė taip, kad A. L. Tautinė Sandara, 1915 metais įsteigta tautininkų politinė organizacija, atiteko kairiųjų sandariečių kontrolei. Jiems "socialistai artimesni negu tautininkai" — taip jie skelbė. Jo vadai susimetė su keletu socialistų, kurių užtenka sudarymui Susivienijime perviršio. Ir kairieji sandariečiai tarnavo išrenkant Gugį, dabar Gugienę SLA iždininku.

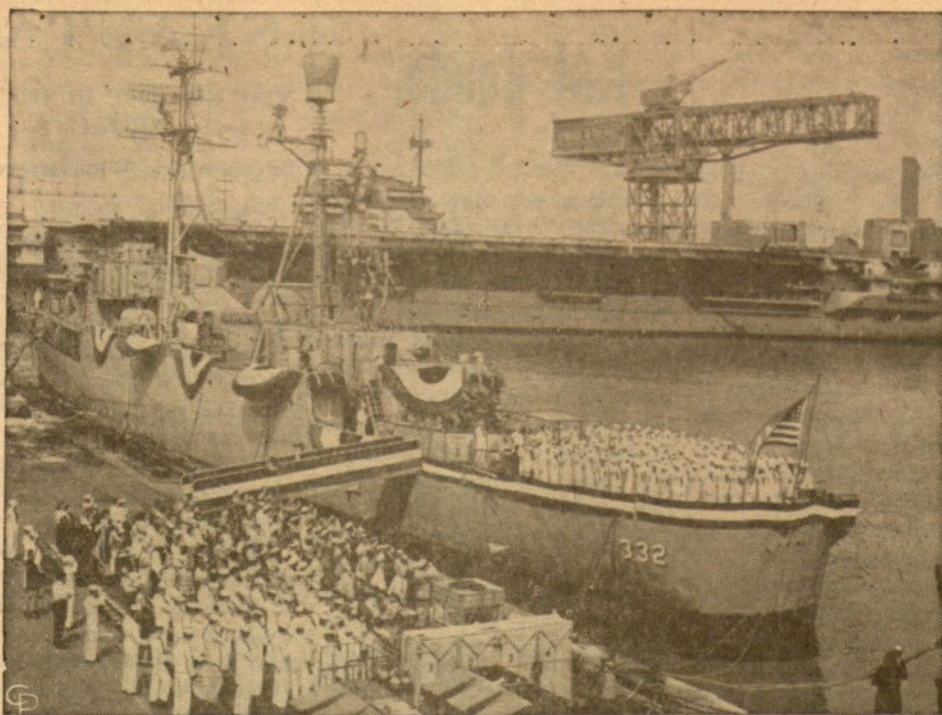
Jų bendra kova prieš "fašistinį Smetonos režimą" Lietuvoje palaikė Grigaičio-Vaidylos bloką, ir ta kombinacija padarė Grigaitį SLA diktatorium ir organo cenzorium per pastarus 25 metus.

Vaidyla matydamas, kad be socialistų sandariečiai Susivienijime neturėtų reikšmės, pasitenkino tyli kaip pelė po Grigaičio šluota.

Grigaitis neleido SLA organui Tėvynelį įdėti pranešimo, kad Virbalis iždininko vieton kandidaturą atsiima. Ir kitais visais atvejais, kur tik kandidatuodavo stipresnis tautininkas, jie būtinai įdėdavo trečio kandidato vardą, balsų suskaldymui. Jei jis gauna apie 100 balsų, tas gelbsti anai pusei laimėti.

SLA narių organas Tėvynelį, bet ji organauja vieno susenusių socialisto naudai. Kai Grigaičio Vaidylos strategija reikalauja, kaip pav. šiais rinkimais, ne sandarietis J. Arlauskas išrenkamas iždo globėju, bet socialistė Mikuziūtė (Montvidienė-Antonovienė). Gavę jų įsakymus, kairieji sandariečiai dirba įkaitę.

Tėvynėje niekad neleido įdėti kitų laikraščių skelbimo kaip tik socialistiškų, nors bendrai rei-

Naujausias JAV laivyno radaro laivas. Jis buvo statytas 1944 metais, bet dabar specialiai pritaikytas radaro tarnybai.

kalaujama, kad visa mūsų spauda remtų SLA kaip naudingą organizaciją.

Grigaitis gal sakys, kad pastoviose komisijose duoda trečią narį tautininką. Mat, jie žino ką daro. Tačiau du iš trijų komisijos narių vis yra Grigaičio-Vaidylos gizeliai, kurie nuo seimo iki seimo visokį tautininko sumanymą nuneigia. Ir komisijos veik niekad nieko organizacijai nenudirba... SLA visada buvo politinės taisyinės organizacija, bet ne šalpos pilnoje prasmėje.

IŠ SANTARIEČIŲ VEIKLOS...

Rugpiūčio 27 d. naujon New Yorko santariečių skyriaus valdybą išrinkti Vytautas Aukštikalnis, Algis Grigaitis, Daiva Švipaitė, Vytautas Vaitaitis ir Danutė Leskaitytė.

Revizijos komisija atiduota Danguolės Čekaitės ir Donato Uzo rankas. Skyrius, kuris paskutiniu metu paaugo iki 59 narių, dar sykį pasisakė už federaciją su sambūriu šviesa. Tokį nutarimą jau anksčiau yra padarę ir Bostono santariečiai.

Chicagoiečių iniciatyva studentai santariečiai šiuo metu bando įvykdyti ligšiolinės savo dviejų metų veiklos, jos sunkumų ir laimėjimų planingą įvertinimą. Tuo tikslu eilė santariečių yra gavusi ir iš dalies atsakiusi centro valdybos anketą veiklos klausimais. Anketa gavusieji prašomi ją skubiai grąžinti pasikeitusiu V. Kavolio adresu: 4401 So. Talman Ave., Chicago 32, Ill. Raginama ir visuomenė, stebinti joji Santaros veiklą iš šalies, į šią kritinę akciją įsijungti...

Visuotiniame suvažiavime, ku-

ris įvyks rugsėjo 6-9 dd. Tabor Farm, Sodus, Mich., Sandaros stiprybės ir silpnybės bandys įvertinti Z. Rekašius ir R. Mieželis. Santariečiai išgirsia apie save tokių dalykų, jog, sakoma, prieš juos nubluksis net... Antanas V. Dundzila.

Nemažam studentų santariečių skaičiui šį pavasarį baigus pirmąją universiteto pakopą, Santaros filisterių skaičius paaugo iki virš 60. Tai daugumoje studentai, dalyvavę Amerikos lietuvių akademijoje veikloje nuo pat jos pradžių 1951-52 metais. Nemaža jų dalis studijas tęsia, siekdami aukštesnių mokslinių laipsnių.

Jonas Bilėnas, buvęs New Yorko Santaros pirmininkas, išvyko į Oak Ridge atomines laboratorijas tęsti studijų.

Rita Žukaitė, Antanas Melnikas, Danutė Sakalauskaitė ir Vytautas O. Virkau dalyvauja dailės parodoje, kuri rengiama rugsėjo 1-3 dd. Windsor Kėtvirtosios Kanados lietuvių dienos proga.

Mirė Juozas Karpius, nuoširdus Dirvos bičiulis

Rugpiūčio mėn. 1 d. Providence. R. I., ligoninėje mirė Juozas Karpius, buvusio Dirvos redaktoriaus brolis, sulaukęs apie 75 metų amžiaus.

Juozas buvo gimęs A. Panemunėje. Amerikon atvyko pradžioje šio šimtmečio. Prieš išvykimą gyvenęs Vilkaviškyje. Jis padėjo kitiems savo šeimos nariams Amerikon persikelti.

Prasigyręs, ir buvęs visą amžių nevedęs, Juozas rėmė lietuvių spaudą, ypač Dirvą, ir visus tautinės srovės darbus stambesnėmis aukomis, dalyvauda-

mas seimuose ir sąskrydžiuose Washington. Pastarajame sąskrydyje jau negalėjo dalyvauti, nes buvo susirgęs.

Buvo veiklus narys įvairių Providence lietuvių organizacijų.

Palaidotas rugpiūčio mėn. 3 d., dalyvaujant daugeliui tos kolonijos lietuvių. Laidotuvėms buvo nuvažiavęs brolis Kazys iš Clevelando ir brolis Antanas iš Milwaukee, Wis.

Providence gyvena sesuo Marė ir brolis Pranas, kurie rūpinosi laidotuvėmis.

Providence palaidoti abu Karpių tėvai ir pats jauniausias jų brolis.

VOKIEČIŲ LAIVYNO LIKIMAS

Naujausi vokiečių kariuomenei atsistatant jau ir savąjį laivyną, vokiečių "Rhein-Zeitung" nupasakoja per Antrąjį karą turėto vokiečių karo laivyno likimą. Pats didžiausias šiandien dar tebeplaukiojančių senoji vokiečių karo laivyno laivų yra lengvasis kreiseris "Nuernberg", kuris 1946 m. Liepos uoste buvo perduotas sovietams ir šandien, pavadintas "Admiralo Markovo" vardu, plaukioja su kitais sovietų karo laivais Baltijos jūroje. Spėjama, kad sovietai išsitraukė kai kuriuos paskandintus vokiečių karo laivus. Be to,

sovietams atiteko 10 torpedlaivų, šandien plaukiojančių su sovietinėmis vėliavomis, 4 buvusieji minogaudžiai, 45 laivai valytojai ir bent 30 greitlaivių iš Luerssen statyklos Vegesacke. Rusams atiteko taip pat apie 50 pradėtų statyti pačių moderniausių povandeninių laivų. Britai visą gautąjį iš vokiečių grobį, išskyrus vieną tankinį laivą, atidavė j lauzą. Su prancūzų vėliava plaukioja 10 buv. vokiečių laivų. Be to, jie pasiėmė 5 pov. laivus, du didžiuosius naikintojus, du torpedininkus, 11 minogaudžių ir 4 greitlaivius. Tarp atitekusių prancūzams laivų yra taip pat Goeringo pasididžiavimas - "Immelmann" ir "Max Stincky". E.

ZINIOS APIE DIEVO KARALYSTĘ

Kaip mes galime patapti pergalėtojais? Viešpatys yra sakęs, "Apsaugok savo širdį tikrai; nes iš jos išeina gyvybė". Iš širdies išeina svarbus klausimas, į kurį turi atsakyti kiekvienas krikščionis, nes ant to klausimo rymo jo amžinas gyvenimas arba amžina mirtis; kas nori gauti amžinojo gyvenimo atlyginimą, tas tegul užlaiko nepagadintą širdį. Todėl šventraštis sako: "Už viską labiau saugok savo širdį". (Sal. p. žodžiai 4:23). Mes turime sergėti, kad jokia karti šaknis neįteitų į nepasilikytą mūsų širdyje. "Nes Viešpatys Dievo akys mato visas šalis, kad jis padrūtinų tuos, kurie iš visos širdies prie jo laikosi". — 2 Karalių Nus. 16:9.

Gryna širdis reiškia meilės pilną širdį, nesamylingą širdį. Todėl tokia širdis būtinai turės būti linksma. Kuris tik įėjo į Viešpaties linksmybę ir pasilieka toje linksmybėje, tas linksmai tarnauja Viešpačiui ir apsaugo jo pranešimą apie karaliją, kokių tik būdu Viešpatys leidžia jam taip daryti. Todėl kas nori pergalėti, tas turi užlaikyti gryną širdį — uoliai tarnauti mūsų Karaliui, būti gerai apsipažinusi su Dievo tikslais ir gerai prižiūriniu karalijos reikalus.

Skelbia:

WILLIAM SHIMKUS
1110 E. 76th Street
Cleveland 3, Ohio

SAVE at
FRANK'S
SERVICE
STATION

"Where Your Dollars
Have More Cents"
Reg. 26 9/10, Ethyl 28 9/10

Open Daily & Sundays,
6 a. m. to 10 p. m.

TRAILER RENTAL
8925 St. Clair
MU. 1-9687

**SIUNTINIAI
I LIETUVĄ IR RUSIJĄ**
PER DIDŽIAUSIĄ AMERIKOS KONTININTE BENDROVĘ

J. Kamienski

JANIQUE TRADING CO.

Centras: Toronto, Ont., Canada
835 Queen St. W. Tel. EM 4-4025.

Skyriai JAV:

New York City, N. Y., 306 E. 9th St. Tel. GR 3-3470
Pittsburgh, Pa., 2013 E. Carson St. Tel. HU 1-5759
Minneapolis, Minn., 44 E. Hennepin Ave. Tel. FE 6-2330
Buffalo, N. Y., 1162 Broadway. Tel. FI 1272
Newark, N. J., 102 — 16th Avenue. Tel. BI 2-6816
Philadelphia, Pa., 725 W. Girard Ave. Tel. ST 7-1422
Cleveland, Ohio, 1029 Fairfield Ave. Tel. CH 1-5547
Chicago, Ill., 2314 W. Chicago Ave. Tel. BR 8-6780
ir 10 kituose miestuose Kanadoje ir JAV.

Pilna garantija kiekvienam siuntiniui. Dvieji savaidžių pristatymas. Jūsų giminės tenai gaus siuntinį be jokių muitų.
DIDŽIAUSIA IR GERIAUSIA BENDROVĖ!

uzimta skaitykloj?

PAIMKITE (nebėkite) SAVO

RUSIO TELEFONĄ

Būkite gudri ir užsisakykite rusio telefoną. Jokio bėgiojimo aukštyn atsakyti skalbimo dienos šaukimams. Turėkite šaukimus, kuriuos neatsakydavot.

Užsisakykite šiandien.

Šaukite Ohio Bell ir prašykite savo Service Representative.

NAMŲ
PRATĖSIMAS

85c

PER MENESĮ

ir taksai bei įrengimas.
Dadėta vieno karto
kaina spalvai.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

17-24 pusl. jūsų pilkoj telefono knygoj.
Dėl naujų telefono patogumų pamatykite

Šaukit MAIN 2-9900

Clevelande ir APYLINKĖSE

DIRVOS METINIS VAKARAS-BALIUS

IVYKSTA

rugsėjo mėn. 29 d., šeštadienį,
Lake Shore Country Club.

Išnuomota visos apatinės klubo salės, todėl vietos programai, vaišėms ir šokiams pilnai užteks.

Ruoškitės patys dalyvauti ir kvieskitės artimuosius.

Kultūrinių darželių šventė

Ivyksta jau šį sekmedienį, Jungtinių valstijų darželių. Pradžią 2 val. Visi lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

Nidoje jos dirbo, mokėsi, dainavo

(sks) Šeštadienį, rugpj. 4 d., uždaryta dvi savaites trukusi Clevelando Neringos skaučių tuntu NIDOS stovykla prie Round-Up ežero. Stovyklavo 22 skautės, Joms pirmąją savaitę vadovavo sktn. J. Gulbinienė, o antrąją — vyr. sktn. M. Leknickaitė. Stovykloje buvo "Radastų" jaun. skaučių būrelis ir "Voverių" bei "Pelėdų" skaučių skiltys. Jų tarpe pravestos varžybos. Taškai buvo duodami už palapinių tvarkingumą ir įrengimus, lietuvių kalbos grynumą, laulų pasirodymus, rašinėlius stovyklos laikraščeliui ir kt. Varžybas laimėjo jaun. skaučių "Radastų" būrelis, surinkęs 63 taškus. "Voverys" surinko 51 tašką ir "Pelėdos" — 38 taškus.

Dr. Jonas Stankaitis

Nidos uždarymo išlaidoms iš paskaitų įsakymų išgirdome apie gražius šios stovyklos atsiminimus. Savo šakos 3-jo paty. laipsnio egzaminus išlaikė ir davė įrodymų jaun. skautėms kandidatės — Ir. Navickaitė ir Ir. Damosevičiūtė ir skautės kandidatės — Gr. Garlaitė ir V. Gatautytė. Įvairių specialybių egzaminus išlaikė skautės — M. Juskenaitė, N. Kijauskaitė, R. Galinytė, R. Žygaitė, Ir. Geležiūtė, L. Juodytė, N. Garlaitė ir D. Bružaitė.

Dr. Vl. Ramanauskas

Nidos stovyklą dažnai lankė skaučių tėvai ir bičiuliai. Vieni atveždavo lauktuvių, o kiti in- struktavo skautes. Pašnekėsius stovyklautojoms skaitė kun. Sugintas, JAV LB pirm. St. Barzdukas, skautininkės A. Šenbergenė ir Mockuvienė. Skaučių tėvų k-tas talkininkavo suruošiant stovyklą, nupirko palapinių bei parūpino transportą. P. Pašakarnienė buvo miela virtuvės šeimininkė. Psktn. V. Bacevičius ir p. J. Mockus aukojė savo atostogas šiai stovyklai ir stropiai tvarkė maisto tiekimą bei padėjo įrengti stovyklą. Kun. Sugintas Nidoje atnašavo šv. Mišias. P. Stasas parūpino ir pagamino stovyklinius baldus virtuvėje. Materialiai Nidą parėmė LB Clevelando apyl. v-ba — \$50 auka ir Dr. A. Juskenienė — \$25 auka. Visiems šios stovyklos geradariams ir pasiūventusiems talkininkams bei lauktuves atvežusiems stovyklos vadovybė uždarymo išlaidoms pareiškė padėką.

Balfas prašo rūbų

Paskutinis vakaras stovykloje užbaigtas jaukiu laužu. Laužo metu abiem stov. viršininkėms, viešėdamas pas gimines Bostone, visiems clevelandiečiams siūnia geriausius sveikinimus.

Balfas 68-sis skyrius šio mėnesio pabaigoje išsiųs į centrą surinktų Europos lietuviams rūbų siuntą. Gaila, ligi šiol nedaug rūbų suaukota, ir siuntą bus nedidelė, jeigu šiomis dienomis Clevelando lietuviai neprisimins savo pareigos vargstantiems broliams.

Balfas dar kartą kreipiasi į mielus tautiečius, prašydamas patikrinti savo rūbų spintas ir, kiek kas gali, paaukoti Europoje vargstančių brolių naudai.

Rūbus prašoma pristatyti ligi šio mėn. 20 d. ir palikti garaže

1351 E. 82 St. Tikimės, kad Clevelando lietuviai į paraginimą jautriai atsi- lieps.

Bolfo 68-sis Skyrius

S. ir J. Lozoraičiai persikėlė į nuosavus namus: 789 E. 117 St. Telefonas: PO 1-7425.

Jonas Alekna,

viešėdamas pas gimines Bostone, visiems clevelandiečiams siūnia geriausius sveikinimus.

AMERIKOS LATVIŲ KREPŠINIO IR TINKLINIO FINALINĖS

ŽAIDYNĖS

RUGSEJO MĖN. 1 IR 2 D. 10 VAL. RYTO

Krepšiniu komandos atvyksta iš Minniapolio, Detroito, Philadelphia, New Yorko.

Vyrų tinklinio komandos iš Chicagos, Lincoln, New Yorko, New Jersey.

Moteryų tinklinio komandos, iš Cleveland, Saginaw, Philadelphia, Indianapolis.

Rungtinės vyksta

Kathedral Latin salėje tarp Carnegie ir Euclid.

Po žaidinių, rugsėjo mėn. 1 d., šokiai Lake Shore Country Club, groja Jack Stoll orkestras.

Visi lietuviai kviečiami dalyvauti.

J. F. Mažionis

su ponu, Valstybės Departamen- to pareigūnas, paskutiniu metu laiku dirbęs JAV ambasadoje Pa- ryžiuje, viešėjo Clevelande pas p. Ciuberkius. Apsilankė Dirvoje ir prašė perduoti geriausius svei- kinimus Dirvos skaitytojams.

J. F. Mažionis dabar dirbs Valstybės Departamente Wa- shingtone.

Pijus Dabrila

persikėlė į kitą butą — 1130 E. 141 St. Telef.: LI 1-8847.

J. Cijunsko,

persikėlusio į naują butą telefo- nas toks: LI 1-5466.

Kario gegužinė

LVS Ramovė Clevelando sky- rius rugpjūčio 19 d. 2 val. pp. O. ir Ed. Karnėnų sodyboje, 6575 Richmond Rd. ruošia, žurnalui Kariui parėmti tradicinę gegu- žinę.

Gegužinės metu veiks bufetas, šokiams gros geras orkestras, bus gausūs laimėjimai, kuriuos organizuoja Kario atstovas Cle- velande — Jonas Citavičius. Jaunimui bus įvairūs žaidimai, laimėjusiems bus skirtos dova- nos.

KAUNAS CLUB NUPIRKO LIETUVIS J. BALEIKA

I klubą kviečiami įstoti visi clevelandiečiai lietuviai. Klubas veikia nuo 10 val. iki 2 val. nakties.

Klubo adresas:
12618 Shaw Ave.,
LI 1-9747

(37)

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas

1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TASYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stab- džų patikrinimas ir taisy- mas, greičio dėžės ir kt. ma- šinos dalių įdėjimas.

Visais mašinų reikalais kreipkitės į

J. S. AUTO SERVICE

Nesvarbu, ar jūs esate pėsčias, ar keleivis savo ar keno kito mašinoje. Jums svarbu žinoti apie naują Travel Accident Policy. Iki \$5,000 apdrauda tik už \$5.00 per metus.

Gyvytės, nelaimių, ugnies, automašinių apdrauda Skambikite: SK 1-2183

PAULINA
MOZURAITIS,
agentas

Visus Clevelando lietuvių ma- loniai kviečiame dalyvauti gegu- žinėje.

Pakvietimus galima gauti pas Valdybos narius, platintojus, Dirvoje ir Spaudos Kioske. Moksleiviams ir studentams įėjimas laisvas.

GERI NAMAI

ofise UT 1-0323

Atstovas:
Chimes Realty

Vienos šeimos namas, 6 kamb., gaso šildymas, garažas. E. 130 Street.

Lenkų rajone gera 8 kamb., vienos šeimos namas.

Parduodama kavinė su degti- nės, alaus, vyno pardavimo tei- se. Pajamų \$700 savaitei. Prie kavinės 6 kamb. gyvenimui. Lie- tuvių ir slavų rajone. Labai pigi kaina.

VICTOR BANIONIS
namuose SW 1-9568
Namų telef. šaukit nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Parduodamas namas

Park Grove Ave., parduoda savininkas. 3 mieg., valgomas, didelis darbo kambarys, pilnas rūšys, du garažai.

KE 1-2269

Lietuvių dažytojų įmonė at- lieka visus dažymo darbus iš lau- ko ir vidaus.

1143 E. 78 St.
EX 1-1534

Reikalingos siuvimo mašinų operatorės

įvairiems siuvimo darbams. Ge- ras valandinis ir akordinio dar- bo atlyginimas.

Cleveland Overall Co.
1768 E. 25 St.

UŽSISAKĖ

DIRVĄ —

TAS NESIGAILĖJO!

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue

Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street

Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

JUMS GERI NAMAI

Tarp St. Clair ir Superior, 4 šeimų, po 5 k. Labai geros pajamos.

E. 124 — St. Clair, gražus vie- nos šeimos, labai geram stovy, visi dideli kambariai, 2 garažai, karpetai. Tuoj galima įsikraus- tyti.

E. 118 — St. Clair, 4 mieg. vienos šeimos. Visi dideli kam- bariai, puiki vieta.

E. 115 — St. Clair, 2 šeimų, dideli kambariai, gaso šildymas, garažai. \$13,800.

RAY NAUSNERIS,
Namų prekyba; namų, baldų ir automašinių apdrauda:
UL 1-3919 LI 1-9216
11809 St. Clair

VIENOS ŠEIMOS NAMAS

I pietus nuo Euclid, prie Shaw ir Terrace gatvių, 4 dideli mie- gamieji, 2 kamb. ir vonia tre- čiam aukšte. Karšto vandens šil- dymas. Didelis sklypas. Prašoma \$15,500.

DVIEJŲ ŠEIMŲ NAMAS

Eddy Rd., prie St. Clair po 5 kambarius. Dvi naujos gaso kros- nys, 1 garažas. Kaina \$17,900.

TRIJŲ ŠEIMŲ MORINIS NAMAS

Prie Eddy Rd. Du butai po 6 did. kambarius ir 4 kamb. ir vo- nia 3 aukšte. Dviejų mašinų ga- ražas. Geras namas, geros pajamos, prieinama kaina.

Kreiptis į

p. SIRVAITĮ
Yerty Realty Co.

1573 Hayden Ave. UL 1-1925

Parduodamas namas

E. 185 St., netoli Naujosios Lietuvių Parapijos. 1 mieg. že- mai ir 2 aukštai. Pilnas rūšys, geram stovy.

Teirautis. 189 E. 185 St., telef. IV 6-2130.

Mes turime spaivuočių pirkėjų.

Kreipkitės ir mes parduosim Jūsų namą.

WADE PARK REALTY CO.

7032 Wade Park Ave.

Arthur O. Mays, broker

Telef.: UT 1-7551

(52)

REMONTŲ DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei de- koravimą.

V. Rickus
16209 Arcade
Tel. IV 1-2470

BALTIC Supply Co.

Tiekia prekes tiesiai iš urmo sandėlių, sutaupant pirkėjui brangų krautuvės patarnavimą. Gaunami visų žymesnių firmų gaminiai. Skambinti B. Snars- kiui. Tel. KE 1-0210.

JUOZO KAMAČIO

naujų batų parduotuvė

ir batų taisymas

1389 East 65 St.

Norintieji kreiptis telefonu

šaukit HE 2-2615 tarp 7-9 val.

vakaro.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas dar- bas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.

Telef.: LI 1-5466

Cleveland 8, Ohio

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10,000

3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

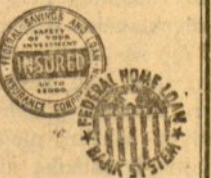
NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE 1-2498

Cleveland, Ohio

MONCRIEF

Visų metų
ORO VEDINIMAS

ŠALDO vasarą — ŠILDO žiemą

Aplankykit savo kaimynistės Moncrief pardavėją

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, o penktadieniais skani žuvis — nuo 10 val.

ryto iki 8 val. vakaro.

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Norėdami laisvalaikį praleisti, parengimus rengti, susirinkimus vesti ar puotas kelti — viską galite įvykdyti lietuvių namuose. Klubas ir apatinė salė naujai atremontuota ir išdekoruota suteikia daug patogumo ir malonumo jaustis savais šiuose namuose.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus atvykti ir pa- matyti naujai įrengtą klubą ir salę.

Remkime savuosius namus, kad ateity galėtume dar gražiau įrengti visų malonumui.

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBBS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestuose, kreip- kitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvai- riuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENDicott 1-1763

936 East 185 Street

KE 1-7770

WOLFS FABRIC CENTER

7012 Superior Avenue

EN 1-3764

DIDŽIULIS VASAROS ISPARDAVIMAS!

Visų prekių kainos labai numuštos. Didelis pasirinkimas įvairių medžiagų bei kitų galanterijos gaminių. Apsirūpinkite jau dabar mokyklinio amžiaus vaikų aprangą! Puiki proga gauti geriausios rūšies vilnonių išdirbinių siuntimui į Europą.

Duodame Eagle Stamps.

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Washingtono saskrydžio atgarsiai

Žymiajam Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos suruoštam saskrydžiui, įvyksiam birželio 16-17, 1956 mūsų sostinėje Washingtone praėjus, bus vertinga pažvelgti ko tikrai buvo siekiama ir kas laimėta. Ar šis saskrydis ką gero davė ar žalos atnešė, ypatingai atsižvelgiant į nekurios spaudos neigiamus ir net smerkiančius pasisakymus.

Šio saskrydžio rengėjai viešai tvirtino, kad vyriausias tikslas yra iškelti ir pademonstruoti lietuvių tautinį meną, lietuvišką dainą ir muziką amerikiečiams, aukštiesiems sluoksniams. Šito buvo siekiama kiek aplinkynės leido lietuvių liaudies meno paroda, banketu, koncertais, televizija ir amerikiečių spauda.

Šiomis priemonėmis buvo siekiama garsinti lietuvių tautos gerą vardą, įsigyti jai daugiau draugų ir rėmėjų, ypač sostinės aukštuose pareigūnuose. Tokie draugai, aišku, stiprina Lietuvos laisvinimo bylą teikiant didesnės paramos mūsų politiniams laisvinimo veiksniams.

Kitas saskrydžio tikslas buvo tai arčiau susipažinti, pabendrauti su mūsų jaunimu pačiame Washingtono saskrydžio nuotakoje. Šiuo mostu siekiama mūsų jaunimui parodyti norą bendrauti, kad jis (jaunimas) paliktų lietuviškas ir nedingtų amerikiečiuose, kaip daug jo jau dingę, visiškai išsiskyrę iš lietuviško gyvenimo. Tai buvo iš viso pirmas toks bandymas, ir su džiaugsmu reikia pasakyti, kad pavyko daug geriau, negu buvo manyta.

Buvęs saskrydis visiškai neturėjo politinių tikslų, kuriais, Lietuvos laisvinimo pastangose JAV vadovauja Amerikos Lietuvių Taryba, į kurią įeina Amerikos ir Lietuvių Tautinė Sąjunga lygiomis teisėmis su kitomis trimis srovėmis. Tačiau šis faktas nieku nevaržo nė vienos srovės veikti už ALT ribų, atseit, nesikryžiuojant su jos tiesiogine paskirtimi ir uždaviniais. Tai, gi šia prasme ir Sąjunga turi laisvas rankas laisvai veikti ir vykdyti savo programą. Dėl šito, atrodo, neturėtų kilti jokių ginčų ar priekaištų, juo mažiau įtartinų ir kaltinimų. Mes gyvename laisvame krašte, tai ta laisvė ir naudokimės.

Einant šiuo principu, mes manome, kad kiekviena srovė ar organizacija turi moralinį pagrindą ir teisę savo vardu ar susibūrus ruošti saskrydžius-suvažiavimus bet kur ir bet kada, jei tas vykdoma kilniais tikslais ir kietais nekenkiama. Tat, Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga rado reikalą suruošti saskrydį, kuris buvo tikrai sėkmingas, kurį visuomenė plačiai rėmė ir kurio niekam nenusikalsta. Į tai mes giliai tikime ir jaučiamės atlikę didelį bei naudingą darbą, kurį stebėjo ir liudyja gerokai virš tūkstantis lietuvių, atvykusių iš artimų ir tolimiausių Amerikos vietų.

Kas buvo kviesta saskrydin

Prieš ruošiant saskrydį State Departamentas buvo pilnai painformuotas kas tokį saskrydį ruoš, kokia jo programa ir tikslai. Jis (State Departamentas), netik užgirė, bet pasidžiaugė ir ragino tai vykdyti.

Buvo pakviesti abiejų partijų kongreso nariai, aukšti vyriausybės pareigūnai, spaudos ir ra-

DR. S. BIEZIS,
Amerikos Lietuvių Tautinės
Sąjungos Pirmininkas

dijo atstovai ir mieliai sutiko įeiti į garbės komitetą. O JAV Viceprezidentas jau antrą kartą matė reikalo ir svarbos būti šio garbės komiteto pirmininku. Tai tikrai reikšminga. Žodžiu, amerikiečių aukštosios sferos, spauda ir radijas nuosirdžiai rėmė saskrydį ir jame dalyvavo. Tam negalima neskirti didelės reikšmės. Tai, aišku, lėmė ir amerikiečių požiūriu, gražų pasisekimą.

Be garbės komiteto buvo kviesta visa eilė žymesniųjų amerikiečių, kurių virš 300 dalyvavo. Tame tarpe ir aštuoniolika svetimų valstybių ambasadorių. Tai sudarė stambiają reprezentaciją, kuri aplankė meno parodą, pasiklausė gražios lietuviškos dainos ir muzikos bei dar kartą išgirdo pavergtos lietuvių tautos šauksmą pagalbos išsilaivinti, išgirdo ir apie čia gyvenančių lietuvių įnašą į JAV kultūrą ir progresą.

Visa Lietuvos Diplomatinė Tarnyba buvo informuota ir kviesta. Kam sąlygos leido, tie dalyvavo. Kiti prisiuntė sveikėnimus ir geriausius linkėjimus saskrydžiui. Čia malonu pažymėti, kad Min. Stasys Lozaraitis, Lietuvos Diplomatijos Šefas, Min. Povilo Žadeiko pakviestas pasitarimui ir apsilankymui State Departamente, galėjo saskrydyje dalyvauti ir jam teikė reikšmingos svarbos.

Lietuvių laisvinimo politiniai veiksniai, kaip ALT, VLIKas, LL Komitetas LNT ir kiti buvo laiku informuoti ir kviesti. Lygiai buvo informuota ir kviestos visos kultūrinės, fraternalės, studentų, skautų ir dauguma vietinio pobūdžio organizacijos, kokias tik žinojome ir turėjome jų antrašus. Mes dėjome pastangas neaplenkti nė vienos organizacijos, neatsižvelgiant į jų vieno-

klas ar kitokias pažiūras. Daugybė kviestų organizacijų priėmė kvietimus ir dalyvavo. Tačiau vyresnieji laisvinimo politiniai veiksniai, išskyrant LNT, visiškai nutylėjo ir nedalyvavo.

Lietuvių spauda, tiek šiame krašte tiek užsienyje, buvo tiksliai informuojama ir kviečiama talkinti saskrydžiui. Jos dauguma palankiai ir talkino, tačiau nekuri, ypač kairioji, išėjo į opoziciją darydama visokių nepagrįstų priekaištų, kuriais, atrodė, norėta suniekinoti saskrydžio idėją, net primetant jų pačių išgalvotus vadistinius tikslus. Kaip žinome, toji spauda nieko nepasiekė ir po saskrydžio visai nutilo.

Į pavienių asmenų kvietimus atsiliepimai buvo nepaprastai gausūs ir širdingi. Tą patį galima pasakyti apie daugybę organizacijų ir klubų.

Bendrai dabar galima pasakyti, kad mūsų patriotiškąjį visuomenės, nesivaikanti srovinių užgaidų, atsiliepė šiltai ir gausiai tiek dalyvavimu saskrydyje, tiek medžiagine parama. Už tai reikiame širdingą padėką visiems drauge. Šiais požiūriais saskrydis buvo tikrai sėkmingas, nes rado visuomeninį pasitikėjimą.

Saskrydžio programa ir meno paroda

Saskrydžio programa, kaip buvo skelbta, buvo pilnai įvykdyta. Čia neturiu tikslo aprašyti saskrydžio eigą, kas jau kitų būvo padaryta, o tik pastebėti nekuriuos ryškesnius bruožus.

Porą dienų prieš saskrydį iš CBS televizijos stoties saskrydžio programa buvo skelbiama pavaizduojant keliais ryškesniais meno parodos eksponatais, kuriuos adv. A. Lapinskas gabiausiai ir jautriai aiškino nupasakodamas jų reikšmę lietuvių tautos gyvenime. Žiūrovams tai padarė gražų ir gilią įspūdį supažindinant amerikiečius su lietuvių kultūrinėmis savybėmis.

Lietuvių liaudies meno paro-

dos erdvi salė buvo perpildyta visokiausiais eksponatais, kurie mirgėte mirgėjo ir lankytojams darė labai malonų bei patrauklų vaizdą. Amerikiečiai ją skaitlingai lankė ir tiesiog žavėjosi lietuvių tautos menškumu. O būrys lietuvių, pasipuousių lietuviškais rūbais, jiems aiškino eksponatų reikšmę ir istoriją.

Paroda ir pačius lietuvius stebino ir jaudino, nes daugelis neturėjo tikresnio vaizdo kiek daug turto sukrauta lietuvių liaudies mene. Parodos salė veik visada buvo pilna lankytojų, o tas jau tvirtina gyvą susidomėjimą.

Pasisekimas buvo daug didesnis, negu anksčiau manyta. Įdėtas darbas, pakeltos stambios lėšos suruošiant tokią parodą ir tai dar pirmą kartą Washingtono, tikrai davė gerą pasekmę.

Sąjunga, ir neabejojame lankytojais, didžiai, dėkingi geros valios visiems lietuviams, pasitikėjusiems ir mieliai skolinusiems meno eksponatus. Be jų malonaus talkinimo šitokio masto paroda nebūtų buvusi suruošta. Jiems visiems tariame nuosirdų ačiū. Taipgi širdingai dėkojame visoms panelėms ir ponioms, kurios nemokamai prižiūrėjo parodą visą laiką ir gabiais aiškinimais supažindino lankytojus.

Didelę pagarbą ir padėką reikiame Meno Komisijai, susidėjusiai iš menininkų V. K. Jonyno, J. Aleksandravičiaus ir ponų — Gražinos Krivickienės ir Vincės Jonuškaitės-Leskaitienės, kurie visus eksponatus atrinko, surūšiavo ir salėje meniškai išdėstė. Ypatingą padėką reikiame Dr. Domui ir p. Gražinai Krivickams bei jų dviems graikišioms dukroms už nuosirdų talkinimą ruošiant saskrydį, priėmimą ir savo butą eksponatų, jų saugumą ir savininkams gražinimą. Tai tikrai patriotiškų širdžių šeima.

Vainikų padėjimas Arlington kapinėse

Jaudinantieji išgyvenimai, pagarbos ir padėkos bei solidarumo pareiškimai įvyko šio krašto nacionalinėse kapinėse. Prie Nežinomo Kareivio Kapo atitinkamomis ceremonijomis min. S. Lozaraitis padėjo puošnų vainiką, išsiriavusiems uniformuotiems skautams ir skautėms salutuojant, Min. Lozaraitiui, vadovaujančiam Lietuvos Diplomatijai, kaip tik tiko Lietuvos vardu atiduoti pagarbą šiam nežinomam kareiviui ir tuo pačiu kartą visiems karavusiems ir žuvusiems Amerikos kariams.

Prie Lt. Samuel Harris kapo, žuvusio nuo priešo kulkos Kaune, Lietuvos skautas ir skautė padėjo vainiką, kitiems skautams salutuojant. Lt. Harris

Ir vaikai padeda Ikei laimėti populiarumą, o drauge ir rinkimus. Jie nusikirpo plaukus kaip Ike. Tai vaikai iš Milwaukee, Wis.

Prezidento nominavimo konvencijos

Rugpjūtis šiemet yra Amerikos prezidento nominavimo mėnuo. Seniau tai darydavo liepos mėnesį, bet šiemet sutarė nominavimo konvencijas rengti mėnesiu vėliau, sutrumpinimui rinkiminio vajeus laikotarpio. Rinkimai bus laukio 6 d., taigi vajui demokratų partija turės 13 savaičių, respublikonų partija 12 savaičių.

Demokratų partijos vadai susirinks Chicagoje rugp. 12 d. visai savaitę. Respublikonai — San Francisco mieste rugp. 19 d.

Demokratų partijoje priešais prasimušė 1952 metais buvęs kandidatas Stevenson, pralaimėjęs Eisenhoweriui. Šie laikai ki-

krito jau laisvoje Lietuvoje, nors dar tuo metu perpildytoje priešų. Čia pats gen. M. Reklaitis pasakė atitinkamą kalbą, pareikšdamas gilią pagarbą ir širdingą padėką JAV už paramą besikuriančiai nepriklausomai Lietuvai ir dabar nepripažinimą jos užgrobimo.

(B. d.)

J.A.V. IR KANADOS LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTEJE DALYVAUSIEMS CHORV-DŽIAMS IR CHORISTAMS

Klaipėdos Valstybinės Konservatorijos buvusių Pedagogų ir Studentų I-sis Suvažiavimas Čikagoje (1956. VI. 30 d.), su giliu pasigrožėjimu klausėsi Tamstų paruoštą repertuarą.

Tiktai tas gali nuodugnai ir širdingai įvertinti Tamstų pasiaukojimą, kantrybę ir ištvermę, kuris savo tėvynės ir tautos garbei patsai yra rengęs panašią šventę.

Tamstos mieliai paklausė Dainų Šventės Komiteto balso. Per tai, negana to, kad Tamstos turėtote atsižadėti savo brangaus liuoslaikio dainas beruošiant namie, Tamstos stebėtinai kantriai pildėte dirigentų reikalavimus repeticijoje Čikagoje, nors patys buvotė iš po kelionės gerokai išvargę. (Čia pasireiškė dar vienas požymis mūsų kultūringumo disciplinos). Dar didesnį stebuklą Tamstos parodėte, kai po visų ilgų dainavimų namie, kelionėje, repeticijoje, su buvimuose ir t.t., Tamstos taip darniai pasistengėte sudainuoti šventės metu estradoje, kad būtų vien pavydo arba blogos valios kritika, jei kas dar rastų tokią masiniam chorui kokių nors priekaištų.

Už tokią brangią Tamstų pastangomis sukurtą meno dovaną, per kurią mūsų tautos vardas dar stipriau tapo įrašytas į pasaulio opiniją reiškančiųjų asmenų širdis, Tamstoms visiems — visiems reiškiamo gilią padėką ir užtarnautą pagarbą.

Suvažiavimo Komisijos vardu
Juozas Bertulis,
Komisijos Pirmininkas

dabar Stevenson demokratų tarpe. Siuntinėjo laiškus žymiesiems asmenims, kuriems siūlydamas savo kandidatūrą tikrino vyksias pas Staliną, kaip tik bus nominuotas (1952 m.) pasitarimams. Stalino nurodymais, patikavimo politika jis tada rengėsi prezidentauti.

Iškilus Tafto ir Eisenhowerio asmenims, 1952 metais Stassen buvo nustumtas užpakalin. Jo niekas nei viceprezidentu nesilė nominuoti. Konvencijoje jis su savo valstybės balsais prisidėjo Eisenhowerio pusėje, ir likęs prezidentu Eisenhoweris jį paskyrė užsienų šelpimo administratorium. Čia Stassen pradėjo įsivelti į skandalus. Pav., statant Pakistane grūdų sandėlius, šimtų milijonų dolerių projekte, jis pavedė statybos darbus savo draugams inžinieriams. Kongresui pakėlus skandalą, tie darbai priversti perduoti kitiems.

Ta jo tarnyba baigėsi, ir Eisenhoweris jį paskyrė savo kabinete nusiginklavimo atstovu. Jis ilgai vedė slaptas derybas su sovietais Londone šią vasarą, kol jos nutruko be pasekmių. Jis ir dabar tikrina, kad Kremlius su tikis priimti Eisenhowerio "atviro dangaus inspekciją".

Perkūnija giedroje

Prezidentui Eisenhoweriui išvykus keletui dienų į Pietų Amerikos prezidentų suvažiavimą Panamoje, Stassen visoje spaudoje ir per radiją paskelbė savo parinktus kandidatus — prezidentu Eisenhowerį ir viceprezidentu Massachusetts gubernatorių Herter. Partijos vadai tuo pranešimu buvo sukrėsti. Stassen tikrino, kad tokis sąstatais bus daug stipresnis ir užtikrins respublikonams laimėjimą rinkimu.

Kokiais žodžiais partijos vadai su Stassenu kalbėjosi jį bardamai gal nesužinosim, tačiau jis daug ko girdėjo. Jau buvo sutarta prieš kelias savaites, kad Nixon bus nominuotas viceprezidentu, o štai lyg perkūnija iš giedro dangaus Stassen trenkia, paskelbdamas savo patvarkymą. Nors menka perkūnija, tačiau ardanti partijos tvarką.

Tas pradžiugino raudonuojančius Nixono priešus ir demokratų, kad respublikonų partijoje harmonija suiro. Demokratams gerėja galimybės laimėti.

Pakilo reikalavimai Stassena iš Eisenhowerio kabineto pašalinti. Skandalui kilus, visi Stasseno kolaboratoriai ėmė slapstyti. Nė vienas nenori prisipažinti turėjęs ką bendro su Stasseno planu. Ir Eisenhowerio brolis Milton, specialus prezidento patarėjas, iš to ratelio, kurie nori Nixoną hustumti, kuris buvo siūlomas viceprezidentu prie teisėjo Earl Warren, jei Eisenhower neišgytų, nenori nieko bendro su Stassenu turėti.

Stassen pasiluosavo mėnesiui laiko iš savo oficialių pareigų ir sako dirbsiąs Nixono pašalinimui.

K. S. Karpis

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rąkandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, neru išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS
628 Engineer Bldg.
Telef.: MAIN 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

DR. JUOZUI ir ANTANUI URBAIČIAMS,

jų brangiam broliui JONUI netikėtai mirus, reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdimę

S. P. Basčiai

Prieš Viceprezidentą R. Nixoną Staseno vadovaujamas respublikonų sparnas pradėjo akciją, kad jis per ateinančią nominaciją pralaimėtų. Kai kas prikiša ir pačiam Prezidentui Eisenhoweriui, kad jis Staseno nesudraudžia. Dar daugiau — pats Stasenas sako, kad jo pastangom Prezidentas neeš priešinąs.

Viceprezidentas R. Nixonas yra kieta nusistatymo prieš komunistus. Jo pralaimėjimas būtų didelis džiaugsmas komunistams.

Nuotraukoje R. Nixonas su mūsų jaunimo atstovėmis petijijos įteikimo metu.